

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2018/1498

ze dne 21. prosince 2017

o státní podpoře a opatřeních SA.38613 (2016/C) (ex 2015/NN) provedených Itálií ve prospěch společnosti Ilva S.p.A. in Amministrazione Straordinaria

(oznámeno pod číslem C(2017) 8391)

(Pouze italské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek v souladu s výše uvedeným ustanovením ⁽¹⁾, a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

- (1) V návaznosti na dvě formální stížnosti ze dne 11. a 14. dubna 2014 ze strany konkurentů (kteří si nepřejí, aby byla zveřejněna jejich totožnost) zahájila Komise předběžné vyšetřování týkající se údajných opatření podpory ve prospěch italské ocelářské společnosti Ilva S.p.A. in Amministrazione Straordinaria (dále jen „společnost Ilva“). Formální stížnost předložily také dne 10. dubna 2015 Wirtschaftsvereinigung Stahl (německá ocelářská federace, dále jen „WV Stahl“) a dne 24. června 2015 Evropský ocelářský svaz. Tyto stížnosti podpořila dne 25. června 2015 British Steel Association (Britská ocelářská asociace).
- (2) Dopisem ze dne 20. ledna 2016 Komise sdělila Itálii, že se v souvislosti se čtyřmi opatřeními podpory ve prospěch společnosti Ilva rozhodla zahájit řízení podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“). Dopisem ze dne 13. května 2016 Komise sdělila Itálii, že toto řízení bylo rozšířeno o páté opatření podpory.
- (3) Rozhodnutí Komise o zahájení formálního vyšetřovacího řízení (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“) i rozhodnutí Komise o rozšíření tohoto řízení o páté opatření (dále jen „rozhodnutí o rozšíření řízení“) byly zveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie ⁽²⁾. Komise vyzvala zúčastněné strany, aby předložily své připomínky k opatřením.
- (4) Itálie podala připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení a k rozhodnutí o rozšíření řízení dopisy ze dne 3. března a 26. července 2016.
- (5) Komise rovněž obdržela připomínky od zúčastněných stran a postoupila je Itálii, aby na ně mohla reagovat. Komise obdržela dopis s vyjádřením Itálie dne 29. července 2016.
- (6) Komise si od Itálie vyžádala doplňující informace dopisy ze dne 24. února 2016, 4. května 2016, 30. září 2016, 1. února 2017 a 8. září 2017. Itálie na první žádost o informace odpověděla dne 10. března 2016, na druhou dne 13. května 2016, na třetí dne 8. listopadu 2016, na čtvrtou dne 10. března 2017 a na pátou dne 16. října 2017.
- (7) Poté, co byla Komise informována o rozhodnutí Itálie nabídnout aktiva společnosti Ilva k prodeji, požádala Itálii o jmenování nezávislého kontrolního správce, jehož úkolem bude podávat Komisi zprávy o organizaci a procesu prodeje. Kontrolní správce zaslal Komisi zprávy dne 15. června 2016, 3. října 2016, 13. a 14. prosince 2016, 1. února 2017, 22. února 2017 a 30. června 2017 a předložil svou závěrečnou zprávu o procesu prodeje dne 20. července 2017. Italské orgány rovněž informovaly Komisi o výsledku nabídkového řízení dopisem ze dne 7. června 2017 a předložily další informace o procesu prodeje dne 24. července 2017.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 142, 22.4.2016, s. 37, a Úř. věst. C 241, 1.7.2016, s. 12.

⁽²⁾ Srov. pozn. pod čarou 1.

2. POPIS

2.1. Příjemce

- (8) Společnost Ilva je jedním z největších evropských výrobců oceli, který působí v oblasti výroby, zpracování a prodeje výrobků z uhlíkové oceli, mimo jiné řízením průmyslových zařízení strategického národního zájmu, jak jsou vymezeny v článku 1 zákonného dekretu č. 207 ze dne 3. prosince 2012, který byl s úpravami přeměněn na zákon č. 231 ze dne 24. prosince 2012 (dále jen „zákon“). Společnost byla od roku 1996 ve vlastnictví rodiny Riva a předtím ji ovládal italský stát prostřednictvím *Istituto per la Ricostruzione Industriale* (dále jen „ústav IRI“). Do roku 2016 společnost Ilva zaměstnávala úhrnem přibližně 14 000 osob, z toho přibližně 11 000 zaměstnanců pracovalo v jejím hlavním výrobním závodě v Tarantu (region Apulie). Společnost Ilva má další výrobní provozy v Itálii a obchodní provozovny ve Francii, Tunisku a Řecku.
- (9) Společnost Ilva vyrábí produkty z uhlíkové oceli včetně řady produktů, které definují odvětví oceli a jsou uvedeny pod písmeny a) až e) přílohy IV Pokynů k regionální státní podpoře na období 2014–2020 ⁽³⁾.
- (10) S výrobní kapacitou [...] ^(*) tun ročně představuje provoz společnosti Ilva v Tarantu přibližně 9,8 % celkové výrobní kapacity v Unii, pokud jde o uhlíkovou ocel ⁽⁴⁾. Za současné mimořádné správy a environmentálních omezení funguje provoz společnosti Ilva na úrovni [...] její jmenovité kapacity (v provozu jsou tři pece z pěti). V roce 2016 vyrobila 5,8 milionu tun uhlíkové oceli ⁽⁵⁾, což představuje přibližně 65 % produkce uhlíkové oceli v Itálii a přibližně 7 % produkce uhlíkové oceli v Unii. Společnost Ilva svou produkci prodává především v Itálii [...] a dále pak v jiných evropských zemích [...] a v třetích zemích [...] ⁽⁶⁾.
- (11) Oblast v Tarantu, kde společnost Ilva provozuje svůj hlavní výrobní závod, je vysoce znečištěná. Laboratorní zkoušky prokázaly v areálu společnosti Ilva a v okolních obydlených oblastech města Taranto vysokou míru znečištění ovzduší, půdy a povrchových i podzemních vod, což má závažné důsledky pro lidské zdraví a životní prostředí ⁽⁷⁾. Společnost Ilva stejně jako její hlavní akcionáři a bývalé vedení byli v Itálii obžalováni za údajné spáchání ekologické katastrofy ⁽⁸⁾. Společnost Ilva je rovněž ústředním aktérem řízení o nesplnění povinnosti, které zahájila Komise proti Itálii ⁽⁹⁾. Po dvou dopisech s formálním oznámením ⁽¹⁰⁾ zaslala Komise dne 16. října 2014 Itálii své odůvodněné stanovisko (dále jen „odůvodněné stanovisko“) ohledně porušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/1/ES ⁽¹¹⁾ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ⁽¹²⁾, které stanoví pravidla pro udělování environmentálních povolení průmyslovým zařízením členskými státy.
- (12) V reakci na tuto kauzu v oblasti životního prostředí muselo bývalé vedení společnosti Ilva odstoupit a v červnu 2013 je nahradil mimořádný komisař jmenovaný vládou ⁽¹³⁾. Úkolem mimořádného komisaře bylo zajistit pokračování průmyslové činnosti a zároveň využít prostředky společnosti k náhradě škod na zdraví a životním prostředí způsobených předchozími porušeními environmentálního povolení společnosti Ilva. V této souvislosti rada ministrů schválila dne 14. března 2014 „environmentální plán“ k předcházení znečištění a k modernizaci provozu v souladu s environmentálním povolením ⁽¹⁴⁾. Podle tohoto plánu činily v roce 2014 celkové náklady na investice nezbytné k tomu, aby se zařízení v Tarantu uvedlo do souladu s požadavky environmentálního povolení, [...] miliard EUR.
- (13) S ohledem na stále méně stabilní finanční situaci společnosti Ilva přijala italská vláda dne 5. ledna 2015 zákonný dekret č. 1/2015, kterým ve společnosti Ilva zahájila insolvenční řízení *ad hoc*. Toto řízení *ad hoc* bylo zahájeno podle tzv. Marzanova zákona, zvláštního insolvenčního zákona, který upravuje mimořádnou správu velkých podniků v obtížích, jimž je svěřeno poskytování nezbytných veřejných služeb. V důsledku toho dne

⁽³⁾ Úř. věst. C 209, 23.7.2013, s. 1.

^(*) [...] důvěrné informace.

⁽⁴⁾ Odhady výrobní kapacity společnosti Ilva a Evropského ocelářského svazu.

⁽⁵⁾ Podle prezentace mimořádných komisařů společnosti Ilva v italské Poslanecké sněmovně dne 10. ledna 2017: <http://www.gruppoilva.com/it/media/media/comunicazioni-dei-commissari>.

⁽⁶⁾ Podle interních údajů společnosti Ilva za rok 2015.

⁽⁷⁾ Viz http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1151_en.htm.

⁽⁸⁾ Trestní řízení č. 938/2010 R.G.

⁽⁹⁾ Řízení o nesplnění povinnosti č. 2013/2177.

⁽¹⁰⁾ Poslaných v září 2013 a dubnu 2014.

⁽¹¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/1/ES ze dne 15. ledna 2008 o integrované prevenci a omezování znečištění (Úř. věst. L 24, 29.1.2008, s. 8).

⁽¹²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁽¹³⁾ Na základě zákonného dekretu č. 61/2013 ze dne 4. června 2013, který byl dne 3. srpna 2013 přeměněn na zákon č. 89/2013. Zákon č. 89/2013 byl dále změněn dne 10. prosince 2013 článkem 7 zákonného dekretu č. 136/2013, který byl dne 6. února 2014 přeměněn na zákon č. 6/2014.

⁽¹⁴⁾ Viz Úřední věstník č. 105 ze dne 8. května 2014, dostupný na adrese: <http://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2014/05/08/14A03637/sq>

30. ledna 2015 prohlásil soud v Miláně společnost Ilva za insolventní ⁽¹⁵⁾. Celkový dluh uvedený v prohlášení o platební neschopnosti činil 2,9 miliardy EUR. Vláda jmenovala tři mimořádné komisaře pověřené řízením společnosti. Zákonný dekret č. 1/2015 byl s úpravami přeměněn na zákon č. 20/2015 ze dne 3. března 2015 ⁽¹⁶⁾.

- (14) Dne 4. prosince 2015 italské orgány sdělily Komisi, že téhož dne byl přijat zákonný dekret č. 191/2015 nazvaný „*Disposizioni urgenti per la cessione a terzi dei complessi aziendali del Gruppo Ilva*“. Tento zákonný dekret byl dne 1. února 2016 s úpravami přeměněn na zákon č. 13/2016 ⁽¹⁷⁾. Článek 1 zákonného dekretu stanoví, že do 30. června 2016 dojde k prodeji aktiv společnosti Ilva formou transparentního a nediskriminačního veřejného řízení s cílem zajistit diskontinuitu ve vztahu k předchozí společnosti. Dne 5. ledna 2016 zveřejnili mimořádní komisaři společnosti Ilva výzvu k vyjádření zájmu v souvislosti s převodem podniků ve vlastnictví společností Ilva a dalších společností ze stejné skupiny. Do předběžné fáze hloubkové analýzy bylo připuštěno 25 zájemců a poté byla vytvořena akviziční konsorcia pro podání oficiálních nabídek ve lhůtě do 30. června 2016. Dne 30. června 2016 byli do závěrečné fáze nabídkového řízení připuštěni dva uchazeči: i) konsorcium vedené globální ocelářskou společností ArcelorMittal s účastí italského výrobce oceli Marcegaglia a banky Intesa Sanpaolo (dále jen „konsorcium AM“) a ii) takzvané „konsorcium Acciaitalia“, které vytvořil mimo jiné italský výrobce oceli Arvedi, indická ocelářská společnost Jindal Steel a státní investiční banka Cassa Depositi e Prestiti (dále jen „CDP“).
- (15) V procesu prodeje došlo k jistým průtahům. Nakonec dne 26. května 2017 komisaři společnosti Ilva doporučili, aby byla aktiva společnosti převedena na konsorcium AM, které nabídlo částku 1,8 miliardy EUR ⁽¹⁸⁾. V souladu s tímto doporučením vydal dne 5. června 2017 ministr pro hospodářský rozvoj konečný dekret o přidělení prostředků ve prospěch konsorcia AM ⁽¹⁹⁾. Transakce prozatím nebyla uzavřena, neboť se stále čeká na rozhodnutí Komise o povolení spojení. V této souvislosti konsorcium AM dne 21. září 2017 oznámilo transakci Komisi a ta se dne 8. listopadu 2017 rozhodla zahájit hloubkové vyšetřování ⁽²⁰⁾.

2.2. Posuzovaná opatření

- (16) Italské orgány na podporu společnosti Ilva přijaly a pozměnily různá opatření. Toto rozhodnutí se týká pěti opatření, jež byla předmětem rozhodnutí o zahájení řízení a rozhodnutí o rozšíření řízení:
- a) opatření č. 1: převod aktiv zabavených v průběhu trestního řízení s předchozími vlastníky společnosti Ilva;
 - b) opatření č. 2: zákon o předem odečitatelných půjčkách uplatněný na soukromý úvěr ve výši 250 milionů EUR;
 - c) opatření č. 3: státní záruka za úvěr ve výši 400 milionů EUR;
 - d) opatření č. 4: dohoda o vypořádání se společností Fintecna;
 - e) opatření č. 5: státní úvěr ve výši 300 milionů EUR.

2.2.1. Opatření č. 1: převod aktiv zabavených v průběhu trestního řízení s předchozími vlastníky společnosti Ilva

- (17) Někteří členové rodiny Riva, kteří se v minulosti podíleli na vedení společnosti Ilva, byli před italskými soudy obžalováni z různých trestných činů spojených s podvody. V květnu 2013 zabavil vnitrostátní soudce (v rámci „*sequestro preventivo*“) [...] EUR v likvidních aktivech, která vlastnila rodina Riva (dále jen „aktiva rodiny Riva“), do doby, než bude ukončeno trestní stíhání této rodiny.

⁽¹⁵⁾ http://www.gruppoilva.com/sites/ilvacorp/files/document_attachments/acq_res.pdf

⁽¹⁶⁾ Znění zákonného dekretu, který byl přeměněn na zákon, je k dispozici na adrese: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legge:2015-01-05;1!vig=>

⁽¹⁷⁾ Znění zákonného dekretu, který byl přeměněn na zákon, je k dispozici na adrese: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legge:2015-12-04;191!vig=>

⁽¹⁸⁾ <http://www.gruppoilva.com/it/press-release/2017-05-26/comunicato-stampa>

⁽¹⁹⁾ <http://www.sviluppoeconomico.gov.it/index.php/it/194-comunicati-stampa/2036649-calenda-firma-il-decreto-di-aggiudicazione-del-complesso-industriale-del-gruppo-ilva-ad-am-investco-italy>

⁽²⁰⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-4485_en.htm

- (18) V rámci obecného trestního práva procesního v Itálii musí být aktiva zabavená v souvislosti s trestním řízením převedena do tzv. Justičního fondu (*Fondo Unico di Giustizia*), což je fond italského Ministerstva spravedlnosti, který vykonává úlohu „uschovele“ (*custode ex lege*), dokud trestní řízení není ukončeno. Správu fondu zajišťuje společnost Equitalia Giustizia S.p.A. (dále jen „společnost Equitalia“) ⁽²¹⁾. Podle investičního mandátu společnosti Equitalia mohou být likvidní aktiva držaná fondem *Fondo Unico di Giustizia* uložena pouze na běžných účtech, jež vykazují přiměřenou míru solidnosti a spolehlivosti, nebo mohou být investována do italských státních dluhopisů ⁽²²⁾. V průběhu soudního řízení zabavené částky nadále patří původním vlastníkům, kteří s nimi však nemohou disponovat.
- (19) V případě aktiv rodiny Riva zavedl čl. 3 odst. 1 zákonného dekretu č. 1/2015 ustanovení *ad hoc*, na jehož základě mohla být tato aktiva převedena na společnost Ilva ještě před ukončením trestního řízení ⁽²³⁾. Podle tohoto ustanovení musel převod proběhnout za určitých podmínek. Společnost Ilva měla nejprve vydat dluhopisy v hodnotě aktiv rodiny Riva. *Fondo Unico di Giustizia* poté měl použít aktiva rodiny Riva v rámci úschovy k úpisu těchto dluhopisů. V důsledku toho měla být aktiva rodiny Riva na účtech fondu *Fondo Unico di Giustizia* jako kolaterál nahrazena dluhopisy společnosti Ilva, dokud nebude uzavřeno trestní řízení. Tentýž zákonný dekret určil, že finanční prostředky získané společností Ilva po tomto převodu musí být určeny na provedení jejího environmentálního plánu.
- (20) Dne 11. května 2015 nařídil vnitrostátní soudce soudním rozhodnutím (*decreto di trasferimento*) převod aktiv rodiny Riva. Převod do *Fondo Unico di Giustizia* však nemohl proběhnout, neboť aktiva rodiny Riva měla tato rodina uložena na bankovních účtech mimo Itálii ⁽²⁴⁾ a zahraniční soudy, do jejichž působnosti tyto účty spadaly, soustavně odmítaly převést aktiva do Itálie ⁽²⁵⁾.
- (21) Situaci se podařilo odblokovat, když v prosinci 2016 rodina Riva a společnost Ilva dosáhly dohody o vypořádání, kterou příslušní členové rodiny Riva dali souhlas k definitivnímu uvolnění aktiv, jež drželi na svých zahraničních bankovních účtech, společnosti Ilva právní formou, kterou stanoví čl. 3 odst. 1 zákonného dekretu č. 1/2015. [...]. Podle italských orgánů mohly nároky společnosti Ilva na náhradu škod vůči rodině Riva dosáhnout hodnoty přibližně [...] EUR. Kromě částky ve výši 1,1 miliardy EUR, která byla zabavena a ustanovením zákona byla určena na environmentální plán, rodina Riva rovněž souhlasila, že společnosti Ilva dá k dispozici další částku ve výši 145 milionů EUR na podporu její podnikatelské činnosti. V důsledku této dohody o vypořádání byla aktiva rodiny Riva navrácena do Itálie ⁽²⁶⁾ a převedena do fondu *Fondo Unico di Giustizia*, který dne 13. a 22. června 2017 upsal dluhopisy v celkové výši [...] EUR, přičemž se jednalo o dluhopisy nově vydané společností Ilva.

2.2.2. Opatření č. 2: zákon o předem odečitatelných půjčkách

- (22) Podle tisku se společnost Ilva v květnu 2014 potýkala s potížemi s výplatou mezd a platbami dodavatelům ⁽²⁷⁾. Tisk referoval o tom, že se banky podle všeho zdráhaly poskytnout jakýkoli překlenovací úvěr, který by pokryl potřeby likvidity společnosti ⁽²⁸⁾. Rovněž se zdá, že se v průběhu roku 2014 italské orgány (zejména prostřednictvím Ministerstva pro hospodářský rozvoj a regionálních orgánů v Puglii) plně účastnily schůzek a jednání s finančními institucemi, pokud jde o poskytnutí tohoto úvěru ⁽²⁹⁾.

⁽²¹⁾ Podle ustanovení čl. 2 odst. 4 zákonného dekretu č. 143/2008.

⁽²²⁾ K tomu viz http://www.giustizia.it/giustizia/it/mg_2_9_1.wp.

⁽²³⁾ Právní základ byl nejprve stanoven v čl. 1 odst. 11 *quinquies* zákonného dekretu č. 61/2013, který byl pozměněn v prosinci roku 2013, v srpnu roku 2014 a naposledy v březnu roku 2015.

⁽²⁴⁾ [...].

⁽²⁵⁾ Viz <http://www.ilsole24ore.com/art/notizie/2015-11-24/ilva-giudici-svizzeri-no-rientro-italia-12-miliardi-riva-171441.shtml> a <http://www.repubblica.it/economia/finanza/2015/11/24/news/ilva annullato il sequestro da un miliardo in svizzera-128062132/>.

⁽²⁶⁾ Viz <http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2017-05-24/ilva-firmata-transazione-il-rientro-fondi-svizzera-131344.shtml>.

⁽²⁷⁾ Viz <http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2014-05-12/ilva-taranto-stipendi-salvi-ma-resta-crisi-finanziaria-123429.shtml?uid=ABUglaHB>.

⁽²⁸⁾ Viz http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2014-07-03/ilva-aggrappata-prestito-ponte-063934_PRV.shtml?uid=ABpE6DXB&fromSearch.

⁽²⁹⁾ Viz „L'incontro di ieri a Palazzo Chigi tra rappresentanti degli istituti di credito e Governo – il sottosegretario alla presidenza, Graziano Del Rio, il ministro e il vice ministro dello Sviluppo economico, rispettivamente Federica Guidi e Claudio De Vincenti – non ha portato i segnali che l'azienda attende in modo da attenuare la propria crisi finanziaria,“ jak se uvádí v článku <http://www.ilsole24ore.com/art/notizie/2014-05-14/ilva-nessuna-concessione-un-prestito-ponte-132300.shtml?uid=ABPqs9HB>. Viz rovněž článek z května 2014: <http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2014-05-12/ilva-taranto-stipendi-salvi-ma-resta-crisi-finanziaria-123429.shtml?uid=ABUglaHB>: „L'Ilva ha avanzato la richiesta ed ha avviato la trattativa con le banche che viene seguita anche dal Governo.“

- (23) Dne 11. srpna 2014 Itálie pozměnila čl. 12 odst. 5 zákonného dekretu č. 101/2013 v tom smyslu, že úvěry poskytnuté podnikům strategického státního zájmu, které jsou v režimu mimořádné správy, na provádění nápravných opatření v oblasti životního prostředí a zdraví se výjimečně považují za předem odečitatelné ⁽³⁰⁾. U předem odečitatelných úvěrů je poskytována výhoda prioritního navrácení v rámci likvidační podstaty podniku v platební neschopnosti, přičemž jiné úvěry a závazky věřitelů podniku mají nižší prioritu. Situace společnosti Ilva odpovídala definici uvedené v zákoně, a proto úvěry společnosti Ilva mohly být napříště považovány za předem odečitatelné ⁽³¹⁾.
- (24) Měsíc po této změně zákona, dne 11. září 2014, tři soukromé banky souhlasily, že společnost Ilva poskytne úvěr ve výši 250 milionů EUR ⁽³²⁾. Společnost Ilva tento úvěr ke dni jeho splatnosti dne 28. února 2015 nesplatila.

2.2.3. Opatření č. 3: státní záruka za úvěr ve výši 400 milionů EUR

- (25) Podle čl. 3 odst. 1ter zákonného dekretu č. 1/2015 mohla společnost Ilva jednat se zájemci ze strany bank o předem odečitatelném úvěru ve výši 400 milionů EUR zajištěném státní zárukou. Tento úvěr měl být použit na provádění environmentálního plánu společnosti Ilva ⁽³³⁾.
- (26) Dne 30. dubna 2015 ministr hospodářství a financí vydal formou dekretu státní záruku s roční premii ve výši 3,12 %.
- (27) Po vydání státní záruky dne 27. května 2015 souhlasily tři finanční instituce, že poskytnou společnosti Ilva úvěr ve výši 400 milionů EUR, a to v následujících částkách: CDP 330 milionů EUR, Intesa Sanpaolo 50 milionů EUR a Banco Popolare 20 milionů EUR. Intesa Sanpaolo a Banco Popolare jsou tytéž dvě soukromé banky, které se podílely na opatření č. 2.
- (28) Uvedený úvěr ve výši 400 milionů EUR byl vyplacen ve čtyřech postupných tranších ve výši 100 milionů EUR, a sice 10. června, 9. října, 10. prosince a 28. prosince 2015. Úvěr se úročí roční úrokovou sazbou, která se odvíjí od šestiměsíční sazby Euribor + [...], splatnou pololetně a má být splacen [...] po čerpání, s počáteční [...] dobou odkladu.

2.2.4. Opatření č. 4: dohoda o vypořádání se společností Fintecna

- (29) V průběhu privatizace společnosti Ilva v roce 1995 souhlasil státní ústav IRI podle článku 17.7 smlouvy o privatizaci, že poskytne záruku na budoucí nároky na náhradu škod na životním prostředí vzniklých před privatizací až do výše [...] ITL plus úroky (tj. tehdy přibližně [...] EUR a ke dni 31. prosince 2014 [...] EUR bez úroků, respektive [...] EUR včetně úroků). Smlouva o privatizaci stanovila lhůtu pro vyčíslení uvedených škod na životním prostředí do 31. prosince 1996. Dne 16. dubna 1996 zahájil ústav IRI rozhodčí řízení týkající se prodejní ceny. Toto řízení bylo ukončeno v roce 2000, k urovnání sporu ohledně odpovědnosti v oblasti životního prostředí však nevedlo. Dne 6. května 1996 společnost Ilva zahájila souběžné rozhodčí řízení týkající se environmentální odpovědnosti, dosud však nebylo ukončeno.
- (30) V roce 2002 se právním nástupcem ústavu IRI stala státní společnost Fintecna. Od roku 2012 má ve společnosti Fintecna 100 % majetkovou účast CDP, ve kterém má 100 % podíl stát. Účetní závěrka a správa aktiv společnosti Fintecna podléhá kontrole úředníka jmenovaného italským účetním dvorem, který se účastní zasedání vedoucích a kontrolních orgánů podle článků 7 a 12 zákona č. 259/1958.
- (31) V souvislosti s přechodem z ústavu IRI na společnost Fintecna v roce 2002 se bývalé vedení ústavu IRI rozhodlo, že vyčlení částku ve výši [...] EUR jako odhad škod na životním prostředí, jež mají být vyplaceny společnosti Ilva.
- (32) Dne 12. června 2008 společnost Ilva a společnost Fintecna podepsaly zápis z jednání (*verbale di incontro*), v němž se shodly, že hlavní nedorozumění environmentální otázky se týkají provozu v Tarantu. V této souvislosti se smluvní strany dohodly, že se o náklady mohou podělit až poté, co tyto náklady budou určeny. Mezitím Ministerstvo životního prostředí spolu s dalšími veřejnými subjekty naplánovalo v podobě návrhu dohody ze dne 3. prosince 2008 vypořádání na základě odhadů nákladů na sanaci podzemní vody a odstranění škod na životním prostředí. Z tohoto vyčíslení škod byly explicitně vyloučeny škody způsobené znečištěním ovzduší třetím stranám.

⁽³⁰⁾ Ustanovení čl. 22 písm. c) zákona č. 116/2014, kterým se mění a přeměňuje na zákon zákonný dekret č. 91/2014 ze dne 24. června 2014.

⁽³¹⁾ Na základě čl. 1 odst. 1 zákonného dekretu č. 61/2013 ve spojení s článkem 1 zákonného dekretu č. 207/2012 ze dne 3. prosince 2012, přeměněného na zákon dne 24. prosince 2012 zákonem č. 231/2012.

⁽³²⁾ Intesa Sanpaolo S.p.A., Unicredit S.p.A. a Banco Popolare Società Cooperativa.

⁽³³⁾ „L'organo commissariale di ILVA S.p.A. al fine della realizzazione degli investimenti necessari al risanamento ambientale, nonché di quelli destinati ad interventi a favore di ricerca, sviluppo e innovazione, formazione e occupazione, nel rispetto della normativa dell'Unione europea in materia, è autorizzato a contrarre finanziamenti per un ammontare complessivo fino a 400 milioni di euro, assistiti dalla garanzia dello Stato. Il predetto finanziamento è rimborsato dall'organo commissariale in prededuzione rispetto agli altri debiti (...).“

- (33) Společnost Ilva odeslala několik oznámení společnosti Fintecna, naposledy dne 2. května 2011 a 10. června 2013. Společnost Fintecna zpochybnila jakoukoli odpovědnost, zejména pokud jde o škodu způsobenou třetím stranám v souvislosti se znečištěním ovzduší.
- (34) Během sestavování účetní závěrky za rok 2011 odhadly příslušné útvary společnosti Fintecna škody způsobené společností Ilva na [...] EUR a v roce 2014 byla tato částka upravena na [...] EUR.
- (35) Dne 19. prosince 2013 přijal ministr životního prostředí ministerský akt (*provvedimento*) týkající se společnosti Fintecna s příkazem k likvidaci odpadu nacházejícího se v prostorách společnosti Ilva. Tento ministerský akt byl napaden u Regionálního správního soudu (*Tribunale amministrativo regionale*) v Puglii. Ministerský akt byl dne 14. listopadu 2014 z procesních důvodů zrušen. Pokud však jde o věcnou stránku, soud dospěl k závěru, že ke znečišťování zcela jistě docházelo před rokem 1995, a proto spadá do odpovědnosti společnosti Fintecna.
- (36) Ustanovení čl. 3 odst. 5 zákonného dekretu č. 1/2015 oprávnilo mimořádného komisaře společnosti Ilva, aby do 60 dnů od vstupu zákonného dekretu č. 1/2015 v platnost urovnal spor se společností Fintecna týkající se škod na životním prostředí popsaných v článku 17.7 smlouvy o privatizaci z roku 1995. Stejný článek určil výši vypořádání na 156 milionů EUR a stanovil, že toto vyrovnání by mělo být konečné a definitivní ⁽³⁴⁾.
- (37) Dne 12. ledna 2015 si společnost Fintecna najala nezávislého právního poradce, aby jí byl nápomocen při sjednávání dohody o vypořádání se společností Ilva. Tento odborník vydal dne 3. března 2015 právní stanovisko, v němž potvrdil, že urovnání sporu úhradou 156 milionů EUR nepřekračuje maximální limit stanovený ve smlouvě o privatizaci ani vlastní odhady společnosti Fintecna.
- (38) Společnost Fintecna požádala o právní stanovisko druhého poradce ohledně i) jakýchkoli předchozích plateb již provedených ve prospěch společnosti Ilva v souvislosti s rozhodčím řízením vedeným v minulosti a ii) počátečního data pro výpočet úroků ze zaručené částky. Uvedené stanovisko bylo vydáno dne 16. února 2015. Podle něj i) společnost Fintecna neprovedla žádné platby ve prospěch společnosti Ilva v souvislosti s minulými rozhodčími řízeními týkajícími se uplatňování článku 17.7 smlouvy o privatizaci a ii) úroky by se měly počítat od roku 1996.
- (39) Poté, co byl zákonný dekret č. 1/2015 přeměněn na zákon, správní rada společnosti Fintecna zohlednila právní stanovisko obou poradců a dne 4. března 2015 přijala rozhodnutí o urovnání sporu. Správní rada zdůraznila, že se jedná o konečné vypořádání i ve vztahu k třetím stranám (např. ve vztahu k věřitelům společnosti Ilva v případě úpadku a jiných potenciálních nároků na náhradu environmentálních škod vůči společnosti Fintecna) a že největší expozice na základě smlouvy o privatizaci bude odpovídat částce ve výši [...] EUR bez úroků, respektive [...] EUR včetně úroků. Rozhodnutí správní rady zohlednilo příznivé stanovisko CDP, akcionáře společnosti Fintecna, v souladu s bodem 8.3.2 nařízení o výkonu řídicí činnosti ve skupině CDP (*Regolamento per l'esercizio dell'attività di direzione e coordinamento sulle società partecipate del gruppo CDP*).
- (40) Společnost Fintecna proto urovnala spor se společností Ilva dne 5. března 2015. Dne 6. března 2015 byla na společnost Ilva převedena částka ve výši 156 milionů EUR.
- (41) Podle společné tiskové zprávy vydané CDP a společností Fintecna dne 11. března 2015 byla transakce provedena „s cílem splnit ustanovení čl. 3 odst. 5 zákonného dekretu č. 1 ze dne 5. ledna 2015 (dekretu o společnosti Ilva), který byl dne 4. března 2015 s úpravami přeměněn na zákon č. 20“ ⁽³⁵⁾.

2.2.5. Opatření č. 5: státní úvěr ve výši 300 milionů EUR

- (42) Jak bylo objasněno ve 14. bodě odůvodnění, italské orgány dne 4. prosince 2015 informovaly Komisi, že téhož dne byl přijat zákonný dekret č. 191/2015. Kromě ustanovení týkajících se prodeje aktiv společnosti Ilva zákonný dekret v čl. 1 odst. 3 udělil státu povolení poskytnout společnosti Ilva úvěr ve výši 300 milionů EUR

⁽³⁴⁾ „Allo scopo di definire tempestivamente le pendenze tuttora aperte, il commissario straordinario, entro sessanta giorni dell'entrata in vigore del presente decreto, è autorizzato a sottoscrivere con FINTECNA S.p.A., in qualità di avente causa dell'IRI, un atto convenzionale di liquidazione dell'obbligazione contenuta nell'articolo 17.7 del contratto di cessione dell'ILVA Laminati Piani (oggi ILVA S.p.A.). La liquidazione è determinata nell'importo di 156.000.000 di euro, ha carattere definitivo, non è soggetta ad azione revocatoria e preclude ogni azione concernente il danno ambientale generatosi, relativamente agli stabilimenti produttivi ceduti dall'IRI in sede di privatizzazione dell'ILVA Laminati Piani (oggi ILVA S.p.A.), antecedentemente al 16 marzo 1995. Le somme rinvenienti di detta operazione affluiscono nella contabilità ordinaria del Commissario straordinario.“

⁽³⁵⁾ Tisková zpráva je k dispozici na adrese: http://www.cdp.it/static/upload/com/0000/comunicato-n.-12-del-11-03-2015_fintecna-ilva.pdf

prostřednictvím ministerského dekretu, a to s roční úrokovou sazbou ve výši šestiměsíční sazby Euribor + 300 bazických bodů, s cílem podpořit společnost Ilva v situaci, kdy naléhavě potřebuje likviditu. Zákonný dekret stanovil, že nabyvatel aktiv společnosti Ilva je povinen úvěr splatit do 60 dnů ode dne, kdy příslušný vnitrostátní soud po konečném odprodeji aktiv společnosti Ilva vydá prohlášení o ukončení činnosti společnosti podle článku 73 zákonného dekretu č. 270/99.

- (43) Ministerský dekret, kterým byl společnosti Ilva poskytnut úvěr, byl přijat dne 15. prosince 2015 a částka byla vyplacena dne 23. prosince 2015. Ministerský dekret stanovil, že se úvěr poskytuje na mimořádnou správu společnosti Ilva.
- (44) Dne 9. června 2016 italská vláda přijala zákonný dekret č. 98/2016, kterým se mění zákonný dekret č. 191/2015. Podle čl. 1 odst. 1 písm. a) uvedeného zákonného dekretu povinnost splatit úvěr ve výši 300 milionů EUR byla převedena z nabyvatele aktiv společnosti Ilva na společnost Ilva samotnou. Zákonný dekret byl dne 1. srpna 2016 s úpravami přeměněn na zákon č. 151/2016 ⁽³⁶⁾.
- (45) Dne 29. prosince 2016 italská vláda přijala zákonný dekret č. 243/2016, který byl dne 27. února 2017 s úpravami přeměněn na zákon č. 18/2017 ⁽³⁷⁾. Ustanovení čl. 1 odst. 1 písm. b) zákonného dekretu prodloužilo trvání mimořádné správy do doby po dokončení převodu aktiv, aby mimořádní komisari společnosti Ilva mohli určit a zavést další sanační opatření v oblastech, které nabyvatel nepřevzal. V důsledku toho bylo přijetí dekretu, kterým bylo vyhlášeno ukončení činnosti společnosti Ilva podle článku 73 legislativního nařízení č. 270/99, odloženo do budoucnosti k datu úplného dokončení výše uvedených sanačních činností. Aby se však zároveň zabránilo odložení dne konečné splatnosti úvěru ve výši 300 milionů EUR, ustanovení čl. 1 odst. 1 písm. a) zákonného dekretu posunulo den splatnosti úvěru na 60. den po konečném odprodeji aktiv společnosti Ilva, čímž byla zrušena jeho vazba na dekret, kterým bylo vyhlášeno ukončení činnosti společnosti Ilva.

2.3. Důvody pro zahájení formálního vyšetřovacího řízení

- (46) Po předběžném vyšetřování uvedeném v 1. bodě odůvodnění Komise vyslovila pochybnosti ohledně slučitelnosti opatření podpory s pravidly Unie týkajícími se státní podpory. Komise dospěla předběžně k názoru, že uvedená opatření podle všeho představují státní podporu a že pravděpodobně neexistují důvody, na jejichž základě by bylo možno prohlásit tuto podporu za slučitelnou s vnitřním trhem.

2.3.1. Označení za státní podporu

- (47) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise předběžně vyjádřila názor, že všechna opatření, jež jsou předmětem hloubkového vyšetřování, mohou narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy z důvodu přítomnosti konkurentů na trzích s ocelí, na nichž společnost Ilva působí, a stejně tak úroveň obchodu s produkty z oceli uvnitř Unie, k níž společnost Ilva přispívá.
- (48) Předběžné posouzení ostatních kritérií státní podpory (kritérium přičitatelnosti státu, státní prostředky, selektivita a hospodářská výhoda) provedené Komisí je shrnuto podle jednotlivých opatření v oddílu 2.3.1.1 až 2.3.1.5.

2.3.1.1. Opatření č. 1

- (49) Pokud jde o přičitatelnost opatření č. 1 státu, v rozhodnutí o zahájení řízení Komise předběžně dospěla k závěru, že rozhodnutí o převodu aktiv rodiny Riva na společnost Ilva upsáním dluhopisů lze přičíst italské vládě, která toto ustanovení zahrnula do zákonného dekretu č. 1/2015. Komise rovněž dospěla k předběžnému názoru, že *Fondo Unico di Giustizia* bude při provádění tohoto rozhodnutí (prostřednictvím společnosti Equitalia) jednat na základě pokynů justičního orgánu, který je orgánem daného státu, a je tedy vázán povinností loajální spolupráce ⁽³⁸⁾.

⁽³⁶⁾ Znění zákonného dekretu, který byl přeměněn na zákon, je k dispozici na adrese: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legge:2016-06-09:98!vig=>

⁽³⁷⁾ Znění zákonného dekretu, který byl přeměněn na zákon, je k dispozici na adrese: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legge:2016-12-29:243!vig=>

⁽³⁸⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. září 2014, *Komise v. Německo*, C-527/12, ECLI:EU:C:2014:2193, bod 56. Viz též rozsudek Soudního dvora ze dne 18. července 2007, *Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato v. Lucchini SpA*, C-119/05, ECLI:EU:C:2007:434, bod 59.

- (50) Na základě skutečností zjištěných v době vydání rozhodnutí o zahájení řízení dospěla Komise k předběžnému názoru, že opatření č. 1 zahrnuje státní prostředky, neboť aktiva rodiny Riva je třeba v době jejich úschovy fondem *Fondo Unico di Giustizia* považovat za prostředky pod kontrolou státu. Kromě toho Komise nemohla vyloučit, že se stát (prostřednictvím *Fondo Unico di Giustizia*) vzdá možných příjmů tím způsobem, že místo aby usiloval o bezpečnou návratnost bankovních vkladů nebo státních dluhopisů, aktiva rodiny Riva investuje do rizikových dluhopisů společnosti Ilva bez řádné odměny.
- (51) Podle rozhodnutí Komise o zahájení řízení vyplývá poskytnutí selektivní hospodářské výhody ze skutečnosti, že na základě odchylky *ad hoc* od standardního trestního řízení dostane společnost Ilva k dispozici aktiva rodiny Riva před ukončením trestního řízení, čímž společnost získá likviditu na základě dluhopisů, jež budou vydány s neznámou úrokovou sazbou, která nutně nebude odpovídat sazbám běžným na trhu.

2.3.1.2. Opatření č. 2

- (52) Navzdory skutečnosti, že úvěr ve výši 250 milionů EUR poskytly soukromé banky, Komise předběžně byla toho názoru, že opatření je přičitatelné státu vzhledem k posloupnosti událostí, tj. změny zákonného dekretu č. 101/2013 a zapojení státu do jednání společnosti Ilva s bankami, které nakonec vedlo k poskytnutí úvěru.
- (53) Komise dospěla předběžně k názoru, že kdyby figuroval stát či jiné veřejné subjekty mezi hlavními věřiteli společnosti Ilva, opatření č. 2 by v důsledku přiznání vyšší priority splacení nově poskytnutému soukromému úvěru ve výši 250 milionů EUR *de facto* představovalo prominutí veřejných dluhů ⁽³⁹⁾. V tom případě by opatření č. 2 zahrnovalo státní prostředky.
- (54) Komise je toho názoru, že ačkoli je pozměněné znění zákona formulováno obecně, opatření bylo v dané chvíli uplatněno jen na případ společnosti Ilva, a je tedy *de facto* selektivní. Zdá se, že když opatření umožnilo společnosti Ilva vyhovět její potřebě likvidity, poskytlo jí výhodu, kterou by za běžných tržních podmínek nebyla schopna získat. Komise proto předběžně byla toho názoru, že opatření poskytuje společnosti Ilva selektivní hospodářskou výhodu.

2.3.1.3. Opatření č. 3

- (55) Vzhledem k tomu, že státní záruka byla poskytnuta ministerským dekretem v souladu s ustanoveními vládního zákonného dekretu, Komise byla předběžně toho názoru, že opatření č. 3 lze přičíst státu. Riziko pro státní prostředky mohlo být vyvozeno ze skutečnosti, že je-li státní záruka aktivována, je vyplácena ze státního rozpočtu.
- (56) Pokud jde o přítomnost selektivní hospodářské výhody, Komise zpochybnila soulad státní záruky s tržními podmínkami. Za prvé nebylo jasné, zda by účastník trhu souhlasil s poskytnutím jakékoli záruky společnosti Ilva pouhé dva měsíce poté, co nedodržela své závazky v souvislosti s předchozím úvěrem. Za druhé i za předpokladu, že by společnost Ilva teoreticky mohla mít přístup k externím zdrojům financování a/nebo externím zárukám, Komise měla pochybnosti, že by premie účtovaná italským státem byla přiměřenou odměnou za úvěrové riziko nesené státem.

2.3.1.4. Opatření č. 4

- (57) Na základě příslušného souboru ukazatelů naznačených v judikatuře ⁽⁴⁰⁾ Soudního dvora Evropské unie Komise předběžně byla toho názoru, že opatření č. 4 prováděné společností Fintecna lze přičíst italskému státu. Pokud jde o původ prostředků, Komise konstatovala, že společnost Fintecna lze označit za veřejný podnik. Proto jsou její prostředky považovány za státní prostředky.
- (58) Pokud jde o přítomnost selektivní hospodářské výhody, Komise konstatovala, že omezená záruka státu za náhradu škod na životním prostředí sjednaná v době, kdy byla společnost ve vlastnictví státu předtím, než byla společnost Ilva privatizována a prodána rodině Riva, v zásadě odpovídá tržní praxi a není nijak sporná, avšak na druhé straně zpochybnila jak částku, tak načasování dohody o vypořádání a položila si otázku, zda by se subjekt v tržním hospodářství ve srovnatelné situaci choval obdobně.

⁽³⁹⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 1. prosince 1998, *Ecotrade Srl v. Altiforni e Ferriere di Servola SpA* (AFS), C-200/97, ECLI:EU:C:1998:579 a rozsudek Soudního dvora ze dne 17. června 1999, *Industrie Aeronautiche e Meccaniche Rinaldo Piaggio SpA v. International Factors Italia SpA (Ifitalia)*, *Dornier Luftfahrt GmbH a Ministero della Difesa*, C-295/97, ECLI:EU:C:1999:313.

⁽⁴⁰⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. května 2002, *Francie v. Komise (Stardust)*, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, body 55 a 56. Viz též stanovisko generálního advokáta Jacobse ve věci *Francie v. Komise (Stardust)*, C-482/99, ECLI:EU:C:2001:685, body 65 až 68.

2.3.1.5. Opatření č. 5

- (59) Jelikož opatření spočívá v úvěru poskytnutém Ministerstvem pro hospodářský rozvoj a Ministerstvem hospodářství a financí z rozpočtových prostředků italského státu, Komise předběžně byla toho názoru, že jej lze přičíst státu a zahrnuje státní prostředky.
- (60) Pokud jde o přítomnost selektivní hospodářské výhody, Komise si kladla otázku, zda by jakýkoli soukromý účastník trhu souhlasil s poskytnutím úvěru ve výši 300 milionů EUR společnosti Ilva za stejných podmínek jako Itálie a zda by jí vůbec vzhledem k jejím finančním potížím poskytl jakýkoli úvěr.

2.3.2. Důvody související se slučitelností

- (61) Komise nezjistila žádný důvod, pro který by státní podpora ve prospěch společnosti Ilva byla slučitelná s vnitřním trhem, a proto vyzvala Itálii, aby jakýkoli takový důvod doložila a naznačila Komisi příslušný právní základ, existuje-li.

2.3.3. K možné hospodářské kontinuitě mezi společností Ilva a novým subjektem nabývajícím její aktiva

- (62) Ve 107. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení Komise připomenula, že v případě hospodářské kontinuity mezi příjemcem podpory, kterou Komise prohlásí za neslučitelnou s vnitřním trhem, a jeho nabyvatelem, může být nabyvatel vyzván k navrácení podpory.
- (63) Konečný rozsah prodeje se může dále měnit v důsledku probíhajícího přezkumu fúze uvedeného v 15. bodě odůvodnění výše. Itálie a Peacelink předložily své připomínky k otázce hospodářské (dis)kontinuity mezi současnou společností Ilva a nabyvatelem aktiv této společnosti, ale v této fázi by bylo předčasné, aby Komise přijala konečné stanovisko, a proto tato otázka v tomto rozhodnutí dále není posuzována.

2.3.4. Absence připomínek k naléhavým zásahům v oblasti životního prostředí a zdraví

- (64) Ve 114. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení Komise objasnila, že se nestaví proti jakémukoli bezprostřednímu opatření, které mohou italské orgány považovat za nezbytné pro ochranu zdraví občanů z důvodu oficiálně uznávaného stavu nouze v oblasti životního prostředí a zdraví v Tarantu, který popisuje 11. bod odůvodnění. Proto zahájením formálního řízení nebyla dotčena jakákoli veřejná podpora na výdaje za práce potřebné k provedení sanace areálu společnosti Ilva a okolních oblastí do té míry, která je naléhavě nezbytná k řešení současného znečištění a k zajištění veřejného zdraví ve městě Taranto, dokud nebude určen znečišťovatel podle požadovaných standardů zavedených platnými právními předpisy.
- (65) V tomto ohledu Komise konstatovala ve 115. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení, že italské orgány přijaly nezbytná opatření k určení znečišťovatele. Dokud nebylo uzavřeno soudní řízení, měla Komise za to, že italský stát oprávněně jedná s cílem zajistit, aby dosavadní znečištění nepoškozovalo zdraví občanů a životní prostředí v oblasti Taranta. Komise objasnila, že bude-li v rámci probíhajícího soudního řízení určen znečišťovatel, měl by v souladu s platnými normami zavádějícími či provádějícími zásadu „znečišťovatel platí“ spolu s úroky uhradit částky, které již stát vydal za sanaci.
- (66) Vzhledem k tomu, že italské soudní orgány přijímají vhodná opatření k určení znečišťovatele a finanční odpovědnosti vyplývající z těchto činností, tímto rozhodnutím nejsou dotčeny finanční důsledky, pokud jde o rozdělování nákladů, které již byly vynaloženy na nápravu existujícího znečištění, mezi stát nebo jiné veřejné či soukromé subjekty a znečišťovatele v rámci uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ stanovené v čl. 191 odst. 2 SFEU. Pokud jde o budoucí náklady na sanaci, Komise konstatuje, že částka ve výši 1,1 miliardy EUR převedená současnými akcionáři společnosti Ilva je vedle případných dalších investic na zlepšování vlivu tarantského provozu na životní prostředí, které by budoucí vlastník a správce mohl v budoucnosti provádět (viz 15. a 63. bod odůvodnění), zákonem určena na environmentální plán (21. bod odůvodnění).

3. PŘIPOMÍNKY ITÁLIE

3.1. Obecné připomínky týkající se účelu opatření

- (67) Podle Itálie byla opatření přijatá italskou vládou nezbytná pro ochranu veřejného zájmu a nespádají do oblasti působnosti článku 107 SFEU. Itálie uvádí, že 114. a 115. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení se týká situací popsaných ve směrnici Evropského parlamentu a Rady ⁽⁴¹⁾ 2004/35/ES a v článku 250 italského zákoníku životního prostředí ⁽⁴²⁾, podle nichž musí veřejná správa provádět nezbytné práce k nápravě škod na životním prostředí, dokud není určen znečišťovatel. V souladu s těmito ustanoveními právních předpisů zákonný dekret č. 1/2015 a dekret předsedy rady ministrů (*decreto del presidente del Consiglio dei ministri*) ze dne 14. března 2014, kterými byl přijat environmentální plán, proto svěřil mimořádným komisařům společnosti Ilva pravomoci veřejné povahy jednat jménem státu ve snaze o environmentální sanaci společnosti Ilva.
- (68) V tomto kontextu by podle 114. a 115. bodu odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení měly být považovány za přípustné práce v oblasti životního prostředí v hodnotě [...] EUR. Mezi tyto práce patří:
- a) sanační práce (sanace vod a kontaminovaných oblastí, nakládání s odpady, odstranění azbestu) a práce uvedené v odůvodněném stanovisku Komise ⁽⁴³⁾. Celková částka u této kategorie činí [...] EUR;
 - b) další práce, jež vyžaduje Komise ve svém odůvodněném stanovisku k nápravě porušení směrnice 2008/1/ES do 7. ledna 2014 a směrnice 2010/75/EU od téhož dne. Celková částka u této kategorie činí [...] EUR.
- (69) Italské orgány konstatují, že celková částka uvedených přípustných prací je vyšší než úhrnná částka na opatření č. 2, 3 a 4.
- (70) Italské orgány rovněž zdůrazňují, že řízení Komise o státní podpoře je svou podstatou spojeno se souběžným řízením o nesplnění povinnosti. Komise ve svém odůvodněném stanovisku uznává, že obtíže společnosti Ilva při hledání finančních prostředků by mohly zpozdit provádění prací nezbytných pro splnění požadavků environmentálního povolení v Tarantu. V této souvislosti bylo poskytnutí veřejných prostředků mimořádným komisařům společnosti Ilva řešením, které italské orgány zvolily k tomu, aby byly dodrženy povinnosti stanovené v odůvodněném stanovisku a aby byly provedeny nezbytné práce. Podle italských orgánů vyplývá ze 114. a 115. bodu odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení, že Komise proti tomuto druhu opatření nemá námitek.
- (71) V neposlední řadě Itálie zdůrazňuje sociálně-ekonomický význam závodu v Tarantu, který přímo nebo nepřímo zaměstnává přibližně 24 % všech zaměstnaných v provincii Taranto, kde se míra nezaměstnanosti zvýšila z 15,5 % v roce 2013 na 18,5 % v roce 2014.

3.2. Opatření č. 1

3.2.1. Státní prostředky

- (72) Podle italských orgánů opatření č. 1 nezahrnuje státní prostředky. Italské orgány předložily první soubor argumentů před uzavřením dohody o vypořádání mezi rodinou Riva a společností Ilva uvedenou ve 21. bodě odůvodnění výše. Uvedené argumenty jsou popsány ve 73. až 77. bodě odůvodnění. Po uzavření dohody o vypořádání italské orgány doplnily své připomínky o další argumenty s cílem prokázat nepřítomnost státních prostředků (viz 78. bod odůvodnění).
- (73) Za prvé jsou italské orgány toho názoru, že judikatura citovaná v rozhodnutí o zahájení řízení, a to zejména rozsudek ve věci *Doux Élevage* ⁽⁴⁴⁾, vznikla za zcela odlišných okolností. V tomto ohledu Itálie cituje body 208 a 209 rozsudku Tribunálu ze dne 24. září 2015 ve věci T-674/11 a zdůrazňuje, že prostředky soukromých subjektů mohou být považovány za státní prostředky, pouze pokud i) tyto prostředky dali jejich vlastníci

⁽⁴¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 56), čl. 6 odst. 3 a čl. 8 odst. 2.

⁽⁴²⁾ Článkem 250 legislativního nařízení č. 152/2006 se provádí ustanovení čl. 6 odst. 3 směrnice 2004/35/ES.

⁽⁴³⁾ Požadavky č. 4, 5, 6–16i, 40, 51, 58, 65, 67.

⁽⁴⁴⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 30. května 2013, *Doux Élevage SNC a Coopérative agricole UKL-ARREE v. Ministère de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche, de la Ruralité et de l'Aménagement du territoire a Comité interprofessionnel de la dinde française (CIDEF)*, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, bod 35.

k dispozici státu nebo ii) se jich jejich vlastníci vzdali a stát je v rámci svých svrchovaných pravomocí převzal do své správy⁽⁴⁵⁾. Nelze konstatovat, že prostředky jsou pod veřejnou kontrolou, a proto představují státní prostředky ve výše uvedeném smyslu pouze na základě toho, že stát legislativním opatřením vyžaduje, aby třetí strana využila své vlastní zdroje určitým způsobem.

- (74) Podle Itálie uvedené podmínky nejsou splněny v případě opatření č. 1, neboť uvedená částka ve výši 1,1 miliardy EUR patřila hlavním akcionářům a bývalému vedení společnosti Ilva. Jinými slovy, předmětný zákon pouze uložil, aby aktiva vlastněná hlavními akcionáři a bývalým vedením, a nikoli státem byla využita určitým způsobem.
- (75) Opatření údajně nelze považovat za vyvlastnění ve prospěch státu. Jednalo by se o pouhé provedení obecného právního pravidla z článku 2497 občanského zákoníku, který stanoví odpovědnost mateřské společnosti vůči akcionářům a věřitelům jejich dceřiných společností v případě nesprávného úředního postupu („*responsabilità patrimoniale dell'impresa-holding*“), jak je uvedeno v soudním rozhodnutí ze dne 28. října 2014 přijatém k dané záležitosti.
- (76) Kromě toho je *Fondo Unico di Giustizia* pouhým uschovatelem (*custode ex lege*), který je povinen dodržovat platné právní předpisy (např. ministerský dekret ze dne 30. července 2009) a vyjádření justičního orgánu. Příslušné částky nemá volně k dispozici. Předmětná částka bude použita výlučně k nápravě vzniklých škod na životním prostředí v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“.
- (77) Kromě toho původní vlastníci zabavených aktiv nepozbudou svých vlastnických práv, neboť v případě zproštění viny získají dluhopisy a příslušné právo k inkasování příslušné částky a úroků.
- (78) Po uzavření dohody o vypořádání uvedené ve 21. bodě odůvodnění italské orgány předložily následující dodatečné argumenty. Dohodou o vypořádání členové rodiny Riva formálně udělili souhlas s tím, aby zabavené částky (které stále měli uloženy ve Švýcarsku) definitivně dostala k dispozici společnost Ilva, a to i v případě zproštění viny. V důsledku toho byly částky jednou provždy dobrovolně převedeny z rodiny Riva na společnost Ilva, aniž by nad nimi měl *Fondo Unico di Giustizia* jakoukoli kontrolu.

3.2.2. Dopad na státní rozpočet

- (79) Podle Itálie musí být pro účely zjištění existence státní podpory prokázána dostatečně přímá vazba mezi příjemci poskytnuté výhody na jedné straně a snížením státního rozpočtu nebo dostatečně konkrétním hospodářským rizikem výdajů zatěžujících tento rozpočet na straně druhé⁽⁴⁶⁾. V tomto ohledu je argument Komise uvedený v rozhodnutí o zahájení řízení v tom smyslu, že je možné, že investováním zabavených částek do dluhopisů společnosti Ilva místo jejich investování do státních dluhopisů se stát vzdává možných příjmů, pouze hypotetický a nepodložený.
- (80) Za prvé neexistuje důvod se domnívat, že by zabavené částky byly podle hypotetického srovnávacího scénáře investovány do státních dluhopisů, a nikoli pouze uloženy na bankovní účet držený fondem *Fondo Unico di Giustizia*.
- (81) Za druhé Komise neprokázala dostatečně přímou vazbu mezi rozhodnutím neinvestovat zabavené částky do státních dluhopisů a možným negativním dopadem na státní rozpočet.
- (82) Italské orgány proto dospěly k závěru, že opatření č. 1 nemá na státní rozpočet žádný negativní dopad. Naopak na něj může mít dopad pozitivní.

3.2.3. Selektivní výhoda

- (83) Itálie dále tvrdí, že společnosti Ilva nebyla poskytnuta žádná selektivní výhoda.

⁽⁴⁵⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 24. září 2015, *TV2/Danmark v. Komise*, T-674/11, ECLI:EU:T:2015:684.

⁽⁴⁶⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. ledna 2015, *The Queen, na žádost Eventech Ltd v. Parking Adjudicator*, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, bod 34.

- (84) Předmětné částky mají být uloženy na samostatný účet a určeny na environmentální plán včetně prací, jež vyžaduje odůvodněné stanovisko. Opatření tedy pouze splňuje zásadu „znečišťovatel platí“ tím, že nastoluje správnou rovnováhu mezi ústavními zájmy ochrany zdraví, zaměstnanosti a životního prostředí. Jeho cílem je i) usnadnit mimořádnou správu společnosti Ilva tím, že jí dává k dispozici finanční prostředky nezbytné k provedení prací, jež samotná Komise v odůvodněném stanovisku uložila Itálii, a ii) zachovat zákonná práva fyzických osob, jež jsou předmětem trestního vyšetřování.
- (85) Obecněji řečeno, vzhledem ke zvláštní povaze předmětného opatření nelze na toto opatření pohlížet jako na poskytnutí selektivní výhody nejméně ze dvou důvodů. Za prvé se členské státy mohou svobodně rozhodnout, jak naloží se situací, dokud nebude ukončeno trestní řízení (*res controversa*), neboť tato otázka nepodléhá kontrole Komise podle pravidel státní podpory. Za druhé je předběžné očekávání výsledku probíhajících trestních řízení obecnou zásadou uplatňovanou ve velké části evropských právních systémů a jako takové nemůže poskytnout selektivní výhodu podniku, který z tohoto očekávání má prospěch.
- (86) V neposlední řadě, pokud jde o finanční podmínky dluhopisů vydaných společnostmi Ilva, italské orgány vysvětlily, že dluhopisy by byly vydány s průměrnou úrokovou sazbou uplatňovanou na účty vedené jménem *Fondo Unico di Giustizia*, tedy například v roce 2015 [...] %. Rovněž zdůrazňují, že není neobvyklé, aby podniky v obtížích či v mimořádné správě vydávaly dluhopisy na pokrytí svých finančních potřeb.

3.3. Opatření č. 2

3.3.1. Selektivita

- (87) Podle Itálie předmětné právní ustanovení pouze provádí obecnou právní zásadu, která zavádí možnost úvěry odečíst předem, je-li to nezbytné pro zachování hodnoty podniku a pro správu jeho aktiv. Skutečnost, že někteří věřitelé musí přinést určité oběti, je kompenzována tím, že jsou zachována aktiva podniku. Z tohoto ustanovení prozatím neměl prospěch žádný jiný podnik, a to jen z toho důvodu, že tento právní předpis byl zaveden teprve nedávno.

3.3.2. Státní prostředky a dopad na státní rozpočet

- (88) Podle Itálie opatření č. 2 nezahrnuje státní prostředky. Předmětný právní předpis nesvěřil příslušnému orgánu „pravomoc vést nebo ovlivňovat správu finančních prostředků“⁽⁴⁷⁾. V tomto případě italské orgány nebyly zapojeny do vztahů mezi finančními institucemi a společnostmi Ilva.
- (89) Kromě toho opatření nemá žádný nepříznivý dopad na státní rozpočet, a to i v souvislosti se státními úvěry ve vztahu ke společnosti Ilva.
- (90) Mimo opatření v daňové oblasti Komise musí prokázat dostatečně přímou vazbu mezi příjemci poskytnuté výhody a konkrétním hospodářským rizikem výdajů zatěžujících státní rozpočet⁽⁴⁸⁾.
- (91) V tomto případě taková souvislost neexistuje. Za prvé se stát nevzdává žádných prostředků z jakéhokoli zdroje (daní, příspěvků či jiných), jež by měla společnost Ilva uhradit státu. Za druhé opatření nezmenšuje možnost státu inkasovat své pohledávky a neznevýhodňuje pohledávky státu oproti jiným pohledávkám. Ochranou aktiv společnosti Ilva opatření naopak mělo pozitivní účinek na všechny věřitele včetně státu, kteří z těchto aktiv uspokojí své pohledávky.
- (92) Navíc v rozsudku Soudního dvora ve věci *Piaggio* nebyl možný dopad na veřejné věřitele považován za zásadní aspekt, nýbrž spíše za jeden z ukazatelů, podle nichž se posuzuje přítomnost selektivní výhody financované ze státních prostředků⁽⁴⁹⁾. Tento rozsudek také vyžaduje, aby Komise prokázala, že stát či veřejné subjekty patří mezi hlavní věřitele podniku v obtížích, což podle Itálie v tomto případě nenastalo. V neposlední řadě Itálie zdůrazňuje, že sporné opatření v daném případě pouze uplatňuje obecnou zásadu italského práva zakotvenou

⁽⁴⁷⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 30. května 2013, *Doux Élevage SNC a Coopérative agricole UKL-ARREE v. Ministère de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche, de la Ruralité et de l'Aménagement du territoire a Comité interprofessionnel de la dinde française (CIDEF)*, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, bod 38.

⁽⁴⁸⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. března 2013, *Bouygues SA a Bouygues Télécom SA v. Komise*, C-399/10 P a C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175, bod 109.

⁽⁴⁹⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. června 1999, *Industrie Aeronautiche e Meccaniche Rinaldo Piaggio SpA v. International Factors Italia SpA (Ifitalia), Dornier Luftfahrt GmbH a Ministero della Difesa*, C-295/97, ECLI:EU:C:1999:313.

v článku 111 insolvenčního zákona („*legge fallimentare*“, *Regio decreto* ze dne 16. března 1942, č. 267), která je rovněž obsažena v jiných ustanoveních téhož aktu, například v člancích 182-*quater* a 182-*quinqies*, jež svěřují soudcům obecného soudu pravomoc udělovat možnost odečíst předem některé úvěry, zejména jsou-li tyto úvěry nezbytné pro pokračování činností společnosti a zajišťují-li lepší uspokojení věřitelů.

3.3.3. Hospodářská výhoda

- (93) Italské orgány jsou toho názoru, že podmínky úvěru jsou běžnými tržními podmínkami pro úvěry poskytnuté s nízkým kolaterálem. Úvěr poskytnutý finančními institucemi je úročen tříměsíční sazbou Euribor + [...] bazických bodů za rok. Doba trvání úvěru je od 11. září 2014 do 28. února 2015. Smlouva obsahuje všechny obvyklé podmínky. Vzhledem k tomu, že mezitím byla na společnost Ilva uvalena mimořádná správa, během níž věřitelé nejsou oprávněni vymáhat své pohledávky, úvěr nebyl v době splatnosti splacen. Během mimořádné správy musí být všechny dluhy spláceny podle platných pravidel.
- (94) Pokud jde o otázku, zda bylo poskytnutí úvěru umožněno přiznáním možnosti odečíst úvěry předem, italské orgány tvrdí, že možnost odečíst úvěry předem se přizná až poté, co příslušný vnitrostátní soud ověří, zda úvěr splňuje všechny podmínky stanovené v čl. 12 odst. 5 zákonného dekretu č. 101/2013, a to po vyhotovení seznamu věřitelů (*accertamento del passivo*). Proto bylo v okamžiku poskytnutí úvěru přiznání možnosti odečíst jej předem pouze hypotetické.

3.4. Opatření č. 3

- (95) Italské orgány nejprve konstatují, že zaručený úvěr je ze zákona určen výlučně na investice zahrnuté do environmentálního plánu. Má tedy řešit obavy Komise uvedené v odůvodněném stanovisku.

3.4.1. Státní prostředky a hospodářská výhoda

- (96) Podle italských orgánů použití státních prostředků nevyplývá ze skutečnosti, že v případě uplatnění záruk dochází k zatížení státního rozpočtu. Na státní prostředky to má dopad jen tehdy, jestliže státu není za případnou ztrátu poskytnuta přiměřená kompenzace.
- (97) V tomto ohledu se italské orgány domnívají, že premie za záruku ve výši 3,12 % je tržní, a to z několika důvodů.
- (98) Za prvé si italské orgány pro účely stanovení premie nechaly vypracovat odbornou studii (dále jen „stanovisko [...]“). Stanovisko [...] se opírá o metodiku zavedenou v souladu s bodem 3.2 písm. d) sdělení Komise o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory ve formě záruk (dále jen „sdělení o zárukách“) ⁽⁵⁰⁾:
- a) úvěrové riziko dlužníka bylo analyzováno pomocí modelu umožňujícího přidělit úvěrové hodnocení na základě dostupných informací;
 - b) s využitím tohoto úvěrového hodnocení byla provedena srovnávací analýza s cílem vybrat pro poplatek za záruku na základě různých metodik využívaných v mezinárodní praxi přiměřené rozmezí tržních hodnot;
 - c) výsledky byly dále potvrzeny na základě dodatečných hodnotících kritérií;
 - d) výsledkem byla šestiměsíční sazba Euribor + rozmezí od 2,5 % do 3,12 %;
 - e) byla vybrána nejvyšší procentní hodnota.
- (99) Za druhé premie za záruku a úroková sazba úvěru hrazeného společností Ilva celkově spadají do rozmezí naznačeného v 90. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení (tj. marže u úvěru poskytnutého společností, která je technicky vzato v platební neschopnosti a má rating nižší než CCC, by se pohybovala v rozmezí od 400 do 1 000 bazických bodů). V této souvislosti by měla být možnost odečíst úroky zaručeného úvěru předem zohledněna při posuzování úvěrového rizika, které je s ním spojeno.

⁽⁵⁰⁾ Sdělení Komise o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory ve formě záruk (Úř. věst. C 155, 20.6.2008, s. 10).

- (100) Za třetí, riziko, které podstupuje stát, musí být posouzeno na základě cílů státu, pokud jde o celkovou ziskovost. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že opatření bylo určeno na výdaje potřebné ke splnění environmentálních závazků italského státu vyplývajících z odůvodněného stanoviska Komise. Zásada investora v tržním hospodářství by proto měla být posouzena komplexně na základě všech úvah, jež jsou pro stát relevantní, včetně skutečnosti, že konečné zatížení státních prostředků by bylo nižší v důsledku investic do životního prostředí realizovaných díky opatření č. 3 ⁽⁵¹⁾.
- (101) Lze tedy shrnout, že Itálie se domnívá, že i) poplatky za záruku odpovídají tržním podmínkám a ii) riziko, které podstoupil stát jako ručitel, je hospodářsky racionální a v souladu s cíli státu, pokud jde o celkovou ziskovost.
- (102) V neposlední řadě Itálie zdůrazňuje, že není neobvyklé, aby úvěrové instituce, které jsou již exponovány vůči společnosti v insolvenčním řízení, poskytly téže společnosti dodatečné prostředky s možností odečíst je předem, a to včetně případů, kdy tyto prostředky nejsou kryty žádnou státní zárukou. Chování bank Intesa Sanpaolo a Banco Popolare, pokud jde o opatření č. 3, tudíž není neobvyklé. Tyto banky, stejně jako další banky, které již byly vůči společnosti Ilva exponovány, ponechávají ve prospěch společnosti Ilva otevřené úvěrové linky, přestože tyto úvěrové linky nejsou kryty státními zárukami.

3.5. Opatření č. 4

- (103) Italské orgány zdůrazňují, že právní ustanovení čl. 3 odst. 5 zákonného dekretu č. 1/2015 neuložilo podnikům žádný závazek docílit dohody, nýbrž že se jednalo pouze o procedurální záležitost, aby mimořádní komisaři společnosti Ilva mohli disponovat prostředky z vypořádání v rámci mimořádné správy. Vypořádání provedly společnosti Ilva a Fintecna ze svobodné vůle a dobrovolně.

3.5.1. Zásada subjektu v tržním hospodářství

- (104) Italské orgány opakují, že podle jejich názoru státní společnost Fintecna obecně funguje jako kterýkoli jiný subjekt v tržním hospodářství ⁽⁵²⁾. Bylo to potvrzeno v samotném rozhodnutí o zahájení řízení, v němž se podle italských orgánů konstatuje, že smluvní ustanovení z roku 1996 představovalo závazek, který by soukromý prodejce přijal a že částka vyplacená společností Fintecna byla v souladu s racionálním rozhodnutím soukromého investora ⁽⁵³⁾.
- (105) Zdálo se však, že rozhodnutí o zahájení řízení zpochybňuje, zda by soukromý subjekt před splněním své povinnosti nevyčkal na pokročilejší fázi restrukturalizace společnosti Ilva. Italské orgány jsou toho názoru, že transakce představuje prosté splnění smluvního závazku ohledně škod na životním prostředí. Finanční zátěž pro společnost Fintecna proto neposkytuje příslušným podnikům zvláštní výhodu, jak je uvedeno v rozsudcích Soudního dvora ve věci *Sloman Neptun* ⁽⁵⁴⁾ a ve věci *Ecotrade* ⁽⁵⁵⁾.
- (106) Italské orgány připomínají důkladné předběžné řízení včetně odborných posudků a zpráv, z nichž vycházela společnost Fintecna předtím, než přijala konečné rozhodnutí uzavřít dne 4. března 2015 dohodu o vypořádání. Provedením vypořádání společnost Fintecna ukončila jakoukoli právní odpovědnost, která mohla v budoucnosti vést k ještě větším nákladům na náhradu škod. Alternativní chování uvedené v 96. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení (tj. neplacení či odklad platby v situaci, kdy se dají předpokládat změny ve vedení společnosti Ilva) by představovalo oportunistický a riskantní přístup, který by nebyl slučitelný s chováním subjektu v tržním hospodářství, jak je definuje Soudní dvůr ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵¹⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. června 2012, *Komise v. Électricité de France (EDF)*, C-124/10 P, ECLI:EU:C:2012:318, body 86–87.

⁽⁵²⁾ Rozhodnutí Komise ze dne 7. června 2005 ve věci C2/2005 Alitalia – Plan industriel de restructuration, 207., 217. a 218. bod odůvodnění.

⁽⁵³⁾ Viz 93. a 94. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽⁵⁴⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. března 1993, *Firma Sloman Neptun Schiffahrts AG v. Seebetriebsrat Bodo Ziesemer der Sloman Neptun Schiffahrts AG*, C-72/91, ECLI:EU:C:1993:97, bod 21.

⁽⁵⁵⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 1. prosince 1998, *Ecotrade Srl v. Altiforni e Ferriere di Servola SpA (AFS)*, C-200/97, ECLI:EU:C:1998:579, bod 36.

⁽⁵⁶⁾ Viz mimo jiné rozsudek Soudního dvora ze dne 19. března 2013, *Bouygues SA a Bouygues Télécom SA v. Komise*, ve spojených věcech C-399/10 P a C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175.

3.6. Opatření č. 5

3.6.1. Selektivní hospodářská výhoda

- (107) Italské orgány jsou toho názoru, že podmínky úvěru jsou běžnými tržními podmínkami. Úvěr poskytnutý státem je úročen roční úrokovou sazbou, která odpovídá šestiměsíční sazbě Euribor + 300 bazických bodů. Jeden pracovní den před poskytnutím úvěru činila šestiměsíční sazba Euribor -0,04 %. Proto byla úroková sazba stanovena ve výši 2,96 %.
- (108) Itálie uvádí, že tato sazba je v souladu se stanoviskem [...] vypracovaným pro účely poskytnutí opatření č. 3 (viz 98. bod odůvodnění). Ze stanoviska [...] vyplývá, že v souladu s tržními podmínkami by byla úroková sazba v rozmezí od 2,50 % do 3,12 %. Nedošlo-li k významným změnám v situaci společnosti Ilva v období od poskytnutí opatření č. 3 do poskytnutí opatření č. 5 (od dubna 2015 do prosince 2015), italské orgány se domnívají, že stanovisko [...] lze využít k posouzení souladu opatření č. 5 s trhem.
- (109) Itálie kromě toho zdůrazňuje, že úvěr je předem odečitatelný – jedná se o důležitou dodatečnou skutečnost, kterou by Komise měla při posuzování souvisejícího úvěrového rizika zohlednit.
- (110) Itálie dále uvádí, že opatření č. 5 slouží účelu usnadnit proces prodeje společnosti Ilva a zároveň slouží jako záruka operací způsobem, který je v souladu s požadavky ochrany životního prostředí, zdraví a zaměstnanosti.
- (111) V neposlední řadě Itálie připomíná, že dne 9. června 2016 zákonný dekret č. 98/2016 zavedl změnu týkající se povinnosti splatit úvěr a přenesl ji z nabyvatele aktiv společnosti Ilva na samotnou společnost Ilva. Dále z důvodu změn v procesu prodeje a ve snaze zabránit odložení dne konečné splatnosti úvěru do doby po konečném odprodeji aktiv společnosti Ilva ustanovení čl. 1 odst. 1 písm. a) zákonného dekretu č. 243/2016 posunulo den splatnosti úvěru na 60. den po konečném odprodeji aktiv společnosti Ilva, čímž byla zrušena jeho vazba na dekret, jímž bylo vyhlášeno ukončení činnosti společnosti Ilva.

4. PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

4.1. Přípomínky společnosti Ilva

- (112) Společnost Ilva informovala Komisi, že plně souhlasí s připomínkami předloženými italskými orgány, které jsou shrnuty v oddílu 3 tohoto rozhodnutí.

4.2. Přípomínky organizace Peacelink

- (113) Peacelink je italská nevládní organizace, která se snaží občanům poskytovat transparentní informace k různým tématům, např. o ozbrojených konfliktech nebo o konfliktech v oblasti životního prostředí.
- (114) Peacelink se domnívá, že pochybnosti vyjádřené Komisí v rozhodnutí o zahájení řízení jsou zcela odůvodněné. Pokud jde o opatření č. 1, uvádí, že očekávaná platba soudně zabavených částek by měla za následek to, že by stát musel nést riziko spojené s výsledkem soudního řízení. Takové riziko by na sebe žádný soukromý subjekt nevzal. Pokud jde o opatření č. 2, Peacelink se domnívá, že by žádný účastník trhu bez zásahu státu společnosti Ilva žádný úvěr neposkytl. Kromě toho s sebou tento zásah nese riziko pro státní prostředky, neboť ovlivňuje pořadí splácení veřejných úvěrů. Pokud jde o opatření č. 3, Peacelink se domnívá, že by žádný tržní věřitel neposkytl úvěr za podmínek, jež byly nabídnuty společnosti Ilva. A co se týče opatření č. 4, Peacelink se domnívá, že se jedná o státní podporu, neboť společnost Fintecna souhlasila s vypořádáním své pohledávky jen na základě ustanovení zákonného dekretu č. 1/2015. Kromě toho skutečnost, že společnost Fintecna je ve veřejném vlastnictví, zpochybňuje její schopnost chovat se jako soukromý subjekt.
- (115) Peacelink rovněž požádal Komisi, aby své hloubkové vyšetřování rozšířila i na veřejnou podporu poskytnutou zákonným dekretem č. 191/2015 ve formě úvěru ve výši 300 milionů EUR a dalšího úvěru ve výši 800 milionů EUR.
- (116) V neposlední řadě Peacelink předložil připomínky k environmentálním aspektům společnosti Ilva, které pro toto řízení o státní podpoře nejsou relevantní.

4.3. Přípomínky WF Stahl

- (117) WV Stahl je německé oborové sdružení ocelářského průmyslu. Má sídlo v Düsseldorfu.

- (118) WV Stahl souhlasí s pochybnostmi, které vyjádřila Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení. Pokud jde o opatření č. 1, WV Stahl se domnívá, že platba soudně zabavených částek provedená předem by společnosti Ilva poskytla hospodářskou výhodu. Co se týče opatření č. 2, WV Stahl se domnívá, že možnost odečíst úvěr předem představuje formu záruky, a představuje tedy protiprávní podporu. Přítomnost státní podpory v případě opatření č. 3 je podle WV Stahl zcela zřejmá. Pokud jde o opatření č. 4, WV Stahl konstatuje, že subjekt v tržním hospodářství by takovéto podmínky nepřijal.
- (119) WV Stahl Komisi upozornil na možné poskytnutí dodatečné státní podpory v podobě dvou úvěrů v hodnotě 300 milionů EUR a 800 milionů EUR. WV Stahl žádá Komisi, aby zajistila, že společnosti Ilva nebude poskytnuta žádná další podpora z veřejných zdrojů. Zejména by veškeré výdaje na opatření, která jsou naléhavě nezbytná k řešení stávajícího znečištění a k zajištění veřejného zdraví v Tarantu, měly být v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ a neměly by sloužit jako záminka k modernizaci oceláren společnosti Ilva.
- (120) V neposlední řadě WV Stahl žádá Komisi, aby zajistila rychlé navrácení veškeré podpory, jež bude po hloubkovém vyšetřování shledána neslučitelnou. Pokud jde o státní podporu ve formě úvěrů, výše podpory by se měla vypočítat na základě rozdílu mezi úrokovou sazbou účtovanou státem a sazbou, kterou je třeba považovat za sazbu tržní v době poskytnutí podpory.

4.4. Přípomínky společnosti Riva Fire SPA

- (121) Společnost Riva Fire S.p.A. (dále jen „společnost Riva Fire“) ovládala společnost Ilva od roku 1995, kdy ji převzala od ústavu IRI, až do 4. června 2013, kdy bylo vedení oceláren Ilva převedeno na komisaře jmenovaného vládou podle zákonného dekretu č. 61/2013.
- (122) Přípomínky společnosti Riva Fire usilují o obnovení toho, co společnost Riva Fire považuje za skutečnou verzi historie společnosti do okamžiku, kdy se tato společnost ocitla v insolvenčním řízení podle zákonného dekretu č. 1/2015. Společnost Riva Fire zejména tvrdí, že byla neoprávněně vytěsněna z vedení společnosti Ilva prostřednictvím řady opatření vyplývajících z italských soudních a výkonných pravomocí, aniž měla možnost hájit svá stanoviska v řádném rozporovacím řízení, jež by jí zajistilo právo na obhajobu.
- (123) Společnost Riva Fire nemá konkrétní připomínky k žádnému z opatření, jež byla předmětem rozhodnutí o zahájení řízení nebo o rozšíření řízení.
- (124) Klade však důraz na to, co považuje za rozpor v prezentaci skutečností ze strany italských orgánů. Podle společnosti Riva Fire italské orgány na jedné straně tvrdí v souvislosti s šetřením Komise o poskytnutí státní podpory, že veřejné prostředky poskytnuté společnosti Ilva nepředstavují státní podporu vzhledem ke skutečnosti, že jsou účelově vázány na sanaci v oblasti životního prostředí, a zároveň na druhé straně prohlašují v souvislosti s řízením o nesplnění povinnosti v oblasti životního prostředí, že ve vztahu k závodu společnosti Ilva v Tarantu neexistují žádná rizika v oblasti životního prostředí či zdraví.

4.5. Přípomínky Itálie k připomínkám zúčastněných stran

- (125) Komise předala připomínky společnosti Riva Fire, organizace Peacelink, WV Stahl a společnosti Ilva italským orgánům.
- (126) Italské orgány se domnívají, že tyto připomínky jsou buď svou formulací obecné, nebo jsou pro toto řízení irelevantní. Podle nich jsou obecné argumenty obsažené v tomto souboru připomínek již řešeny připomínkami, které předložily italské orgány v odpovědi na rozhodnutí o zahájení řízení a rozhodnutí o rozšíření řízení.
- (127) Dále se italské orgány domnívají, že postoj společnosti Riva Fire týkající se zdánlivých rozporů popsanych ve 124. bodě odůvodnění je neopodstatněný. Italské orgány jednoznačně uznaly stav nouze z hlediska životního prostředí a zdraví v oblasti Tarantu. Citace vybraná společností Riva Fire, pokud jde o údajnou absenci environmentálních a zdravotních rizik v Tarantu, byla vytržena z kontextu a v žádném případě neodráží oficiální postoj italských orgánů.

5. POSOUZENÍ STÁTNÍ PODPORY

5.1. Pokud jde o údajný rozpor mezi řízením o státní podpoře a řízením pro porušení environmentálních právních předpisů Unie

- (128) Obecně italské orgány tvrdí, že různé zásahy státu ve prospěch společnosti Ilva byly zaměřeny zejména na řešení pochybností vyjádřených Komisí v jejím odůvodněném stanovisku. Společnost Riva Fire ve svých připomínkách k rozhodnutí o zahájení řízení konstatuje rozpor v tvrzení italských orgánů v rámci řízení o nesplnění povinnosti a řízení o státní podpoře (viz 124. bod odůvodnění a protiargument Itálie ve 127. bodě odůvodnění). Podle Itálie si Komise odporuje, pokud na jedné straně požaduje od Itálie urychlené provádění prací potřebných k uvedení výrobního závodu v Tarantu do souladu s platnými environmentálními předpisy a na druhé straně brání italským orgánům ve financování těchto prací.
- (129) Komise tento argument odmítá. V zásadě ukončení porušování určitého souboru pravidel neospravedlňuje porušování jiného souboru pravidel. V daném případě by úsilí docílit toho, aby společnost Ilva jednala v souladu s platnými environmentálními předpisy Unie, nemělo být naplňováno v rozporu s pravidly Unie pro státní podporu poskytováním veřejné podpory, již nemají k dispozici konkurenti společnosti Ilva, kteří musejí také dodržovat environmentální předpisy Unie, aniž by měli prospěch z podobné protiprávní státní podpory.
- (130) Italské orgány dále argumentují, že opatření veřejné podpory určená na provádění environmentálního plánu nespádají do oblasti působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU, jelikož jsou určena k nápravě škod na životním prostředí až do okamžiku určení znečišťovatele v souladu se směrnicí 2004/35/ES a článkem 250 italského zákoníku životního prostředí, jakož i se 114. a 115. bodem odůvodnění rozhodnutí Komise o zahájení řízení.
- (131) Komise se domnívá, že argumentace vypracovaná italskými orgány je chybná z následujících důvodů.
- (132) Komise úvodem připomíná, že pouze opatření č. 1 a 3 byla ze zákona určena na provádění environmentálního plánu.
- (133) Především je třeba říci, že významný je pouze dopad opatření na podnik, nikoli důvod ani cíl zásahu státu⁽⁵⁷⁾. Vzhledem k tomu, že je podstatný pouze dopad opatření na podnik, jakýkoli environmentální nebo jiný cíl tohoto opatření jako takový je irelevantní. Je rovněž irelevantní, zda je výhoda pro podnik povinná v tom smyslu, že jí nemohl zabránit nebo ji odmítnout⁽⁵⁸⁾.
- (134) Veřejné zásahy prováděné podle čl. 6 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES proto nespádají do oblasti působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU. Ustanovení čl. 107 odst. 1 SFEU se vztahuje stejnou měrou na různé scénáře: i) v případě, že znečišťovatel nebyl doposud zjištěn, a ii) v případě, že znečišťovatel zjištěn byl, ale nepřijme potřebná nápravná opatření. V obou případech se sanační opatření přijatá státem stávají státní podporou, pokud stát zmenší zátěž, kterou musí běžně nést příjemce, jako je společnost Ilva, a nesnaží se od zjištěného znečišťovatele získat zpět prostředky, jež na sanaci použil.
- (135) V daném případě rozhodnutí o zahájení řízení umožňuje pouze dočasné pokrytí naléhavých sanačních opatření státem, a sice jen do okamžiku, kdy bude zjištěn znečišťovatel, a pod podmínkou, že si Itálie od znečišťovatele vymůže navrácení těchto nákladů⁽⁵⁹⁾. Rozhodnutí o zahájení řízení tedy neposkytuje žádné absolutní a nepodmíněné povolení k využití státních prostředků za účelem provedení požadavků vznesených v odůvodněném stanovisku a/nebo v environmentálním plánu společnosti Ilva.
- (136) V této souvislosti například Komise konstatuje, že environmentální plán, na který poukazuje Itálie, obsahuje řadu opatření, která nelze klasifikovat jako „naléhavá sanační opatření“, nýbrž jako zásahy, jejichž účelem je zlepšit výkonnost společnosti Ilva v souladu s environmentálními normami platnými pro výrobu oceli, jak je uvedeno v environmentálním povolení společnosti Ilva.

⁽⁵⁷⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 2. července 1974, *Itálie v. Komise*, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, bod 13.

⁽⁵⁸⁾ Rozhodnutí Komise 2004/339/ES ze dne 15. října 2003 o opatřeních uskutečněných Itálií ve prospěch společnosti RAI SpA (Úř. věst. L 119, 23.4.2004, s. 1), 69. bod odůvodnění; stanovisko generálního advokáta Fenellyho ze dne 26. listopadu 1998, *Francie v. Komise*, C-251/97, ECLI:EU:C:1998:572, bod 26.

⁽⁵⁹⁾ Viz 114. a 115. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

- (137) Nejdůležitější je však skutečnost, že s ohledem na to, že relevantní v této souvislosti jsou pouze dopady opatření státu (a nikoli jejich příčiny nebo cíle), nelze z toho vyvozovat, že opatření, která jako taková představují státní podporu, by přestala být podporou jen proto, že byla použita na environmentální plán společnosti Ilva. Rozhodnutí o zahájení řízení to neumožňuje (a ani nemohlo umožnit).
- (138) Závěrem, Itálie se nemůže odvolávat na požadavky vyjádřené v odůvodněném stanovisku ani na na znění 114. a 115. bodu odůvodnění rozhodnutí Komise o zahájení řízení, chce-li státní financování běžné činnosti společnosti Ilva i environmentální náklady kvalifikovat jako nenaplňující znaky podpory.

5.2. Přítomnost podpory

- (139) Podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie „podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem“.
- (140) Kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 SFEU musí být splněna kumulativně. Aby proto bylo možné konstatovat, že sporné opatření představuje podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, musí být splněny všechny následující podmínky:
- a) příjemce je podnik ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, což předpokládá, že vyvíjí hospodářskou činnost;
 - b) opatření je financováno ze státních prostředků a lze je přičíst státu;
 - c) opatření poskytuje hospodářskou výhodu;
 - d) tato výhoda je selektivní;
 - e) opatření narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž a může ovlivňovat obchod mezi členskými státy.
- (141) Pokud jde o splnění podmínky, že příjemce musí být podnik ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, podle ustálené judikatury Soudního dvora se rozumí „podnikem“ jakýkoli subjekt vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení tohoto subjektu a způsobu jeho financování⁽⁶⁰⁾, přičemž jakákoli činnost spočívající v nabízení zboží nebo poskytování služeb na daném trhu představuje hospodářskou činnost⁽⁶¹⁾. Komise konstatuje, že společnost Ilva vyrábí a prodává ocel na trhu Unie a v zahraničí, což představuje hospodářskou činnost. Komise proto vyvozuje závěr, že společnost Ilva bez ohledu na své vlastnictví nebo právní postavení v rámci mimořádné správy podle italských právních předpisů je podnik ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- (142) Komise musí přezkoumat, zda dotyčná opatření narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž a mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy. Pokud podpora poskytovaná některým z členských států posílí postavení určitého podniku vůči jeho soutěžitelům v rámci obchodu uvnitř Unie, je třeba mít za to, že jsou tyto soutěžitelé takovouto podporou dotčeni⁽⁶²⁾. V takovém případě je dostačující, že příjemce podpory je v konkurenčních vztazích s dalšími podniky na trzích otevřených hospodářské soutěži⁽⁶³⁾. Na trzích s uhlíkovou ocelí, na nichž společnost Ilva působí, panuje v rámci obchodu uvnitř Unie ostrá konkurence⁽⁶⁴⁾ a společnost Ilva prodává své výrobky v Itálii i v jiných členských státech. V důsledku toho všechna posuzovaná opatření narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž a mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy.
- (143) Pokud jde o ostatní kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 SFEU a uvedená výše ve 140. bodě odůvodnění, písm. b), c) a d), Komise bude postupovat prostřednictvím postupného posouzení každého jednotlivého opatření.

⁽⁶⁰⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. září 2000, *Pavlov a další*, spojené věci C-180/98 až C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, bod 74; rozsudek Soudního dvora ze dne 10. ledna 2006, *Cassa di Risparmio di Firenze SpA a další*, C-222/04, ECLI:EU: C:2006:8, bod 107.

⁽⁶¹⁾ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 16. června 1987, *Komise v. Itálie*, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, bod 7; rozsudek Soudního dvora ze dne 18. června 1998, *Komise v. Itálie*, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, bod 36; rozsudek Soudního dvora ze dne 12. září 2000, *Pavlov a další*, spojené věci C-180/98 až C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, bod 75.

⁽⁶²⁾ Viz zejména rozsudek Soudního dvora ze dne 17. září 1980, *Philip Morris v. Komise*, C-730/79, ECLI:EU:C:1980:209, bod 11; rozsudek Soudního dvora ze dne 22. listopadu 2001, *Ferring*, C-53/00, ECLI:EU:C:2001:627, bod 21; rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004, *Itálie v. Komise*, C-372/97, ECLI:EU:C:2004:234, bod 44.

⁽⁶³⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 30. dubna 1998, *Het Vlaamse Gewest v. Komise*, T-214/95, ECLI:EU:T:1998:77.

⁽⁶⁴⁾ Viz např. rozhodnutí Komise ze dne 2. června 2006 týkající se spojení podniků Mittal/Arcelor (M.4137), v němž Komise vyjádřila názor, že příslušné geografické vymezení trhů s uhlíkovou ocelí zahrnuje přinejmenším celý Evropský hospodářský prostor.

5.2.1. Opatření č. 1

- (144) Jak je vysvětleno v 21. bodě odůvodnění, dne 24. května 2017 rodina Riva a společnost Ilva uzavřely dohodu o vypořádání, jíž byl spor mezi mimořádnou správou společnosti Ilva a členy rodiny Riva vyřešen.
- (145) Dohoda o vypořádání je čistě dohodou mezi soukromými subjekty, a sice některými členy rodiny Riva jednajícími ve funkci akcionářů společnosti Ilva a současným vedením společnosti Ilva v rámci mimořádné správy. [...]. Společnost Ilva není stranou tohoto trestního řízení. Částky, které mají být převedeny na společnost Ilva podle dohody o vypořádání, zahrnují: i) aktiva rodiny Riva, která drží rodina Riva na svých zahraničních bankovních účtech, jež mají být dána společnosti Ilva definitivně k dispozici v právní podobě, kterou stanoví čl. 3 odst. 1 zákonného dekretu č. 1/2015, tj. ve formě dluhopisů, které mají být upsány fondem *Fondo Unico di Giustizia*, avšak tyto dluhopisy nemusí být vráceny členům rodiny Riva ani v případě zproštění viny; a ii) další částku ve výši 145 milionů EUR.
- (146) Ve srovnání se situací v době rozhodnutí o zahájení řízení tato dohoda o vypořádání představuje novou skutečnost, již je třeba vzít v úvahu v konečném posouzení opatření č. 1 Komise, zejména pokud jde o možnou výhodu poskytnutou společností Ilva a přičitatelnost tohoto opatření státu.
- (147) V tomto ohledu je nesporné, že záměr nechat převést aktiva rodiny Riva na společnost Ilva před ukončením trestního řízení byl původně záměrem italských orgánů, jak je vysvětleno v rozhodnutí o zahájení řízení. Skutečností však zůstává, že přes ustanovení zákonného dekretu č. 1/2015 a následného *Decreto di Trasferimento* k převodu aktiv rodiny Riva nedošlo vzhledem k tomu, že švýcarský soud vytrvale odmítal příkaz provést bez předchozího souhlasu předpokládaných vlastníků aktiv – členů rodiny Riva. Situace by mohla být odblokována pouze v případě, že by se členové rodiny Riva rozhodli sami na základě čistě soukromé dohody o vypořádání převést aktiva podléhající jejich kontrole na společnost Ilva⁽⁶⁵⁾. Skutečností také zůstává, že rozsah působnosti dohody o vypořádání se v plném rozsahu neshoduje s celou konstrukcí navrženou italskými orgány v zákonném dekretu č. 1/2015: za prvé, částky převedené na společnost Ilva jsou ve skutečnosti vyšší, než stanoví zákonný dekret, a za druhé rodině Riva bude za převedení částek poskytnuta významná protihodnota.
- (148) Existence této soukromé dohody o vypořádání a skutečnost, že tato situace byla odblokována teprve v okamžiku dosažení dohody, představuje důkaz, že rozhodnutí o převodu aktiv rodiny Riva na společnost Ilva bylo v konečné fázi i) součástí širší dohody, která uváděla do souladu soukromé zájmy rodiny Riva a společnosti Ilva, a ii) realizováno rodinou Riva a společností Ilva (nikoli státem). Tuto skutečnost je třeba vzít v úvahu při stanovení toho, zda počáteční pochybnosti Komise, že by dotčená transakce mohla společnosti Ilva přinést hospodářskou výhodu a tato výhoda by byla přičitatelná státu, nadále přetrvávají.
- (149) Pokud jde o to, zda lze převod aktiv rodiny Riva na společnost Ilva přičíst státu, Komise konstatuje, že k tomuto převodu došlo v rámci širší obchodní dohody, o níž rozhodly rodina Riva a společnost Ilva. Také v tomto případě nelze pochybovat o tom, že záměr převést aktiva z rodiny Riva na společnost Ilva před ukončením trestního řízení byl původně záměrem italských orgánů. Konečné rozhodnutí však přijala rodina Riva prostřednictvím dohody o vypořádání, při jejíž realizaci faktický převod na společnost Ilva umožnil dopis rodiny Riva, jímž byl zadán pokyn zahraničním bankám, aby uvolnily příslušné prostředky. Základem pro převod aktiv rodiny Riva na společnost Ilva je tudíž soukromá dohoda o vypořádání mezi rodinou Riva a společností Ilva, již nelze přičíst státu.
- (150) Komise kromě toho podotýká, že pokud jde o existenci hospodářské výhody, v rámci dohody o vypořádání s rodinou Riva se situace nejvíce tak, že by společnost Ilva získala jakoukoli výhodu, kterou by nedokázala získat za běžných tržních podmínek. Rodina Riva měla zájem zahájit jednání o vypořádání, jelikož čelila riziku, že bude muset zaplatit částku nároků na náhradu škod až do výše [...] EUR vůči společnosti Ilva, pokud vnitrostátní soudce uzná všechny nároky společnosti Ilva. Pokud jde o společnost Ilva, potřebovala dosti naléhavě likviditu, ať už k financování běžné činnosti nebo sanačních opatření vymezených v environmentálním plánu. Společnost Ilva proto souhlasila s tím, že se zřekne jakýchkoli případných budoucích nároků (potenciálně v hodnotě až [...] EUR) výměnou za okamžitý převod částky ve výši přibližně 1,2 miliard EUR, z čehož část tvoří aktiva rodiny Riva uvedená v zákonném dekretu č. 1/2015. Toto chování odráží skutečnost, že omezitelné hospodářské

⁽⁶⁵⁾ V tomto ohledu stojí za zmínku, že aktiva rodiny Riva zůstala na bankovních účtech rodinných příslušníků rodiny Riva mimo území Itálie až do konečného uzavření dohody o vypořádání v červnu 2017.

subjekty, které se chtějí vyhnout ztrátě, mohou dát přednost smírnému řešení sporu před možností jeho postoupení soudci nebo rozhodci v případě pokračování soudního sporu. V této souvislosti nic nenásvědčuje tomu, že by rozhodnutí ve věci dohody o vypořádání dosažené společností Ilva a rodinou Riva nebylo v zájmu obou soukromých stran. Jelikož dohoda o vypořádání mezi společností Ilva a jejími akcionáři jako celek proběhla za běžných tržních podmínek, a neposkytuje proto společnosti Ilva žádnou hospodářskou výhodu, žádnou hospodářskou výhodu společnosti Ilva neposkytuje ani převod aktiv rodiny Riva, který je součástí tohoto celkového vypořádání.

- (151) Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se Komise domnívá, že převod aktiv rodiny Riva na společnost Ilva v právní podobě, kterou stanoví zákonný dekret č. 1/2015, neposkytuje společnosti Ilva hospodářskou výhodu a nelze jej ani přičíst italskému státu.

5.2.1.1. Závěr ohledně opatření č. 1

- (152) Na základě výše uvedených skutečností Komise vyvozuje závěr, že provedené opatření nelze přičíst státu. Jelikož podmínky stanovené v čl. 107 odst. 1 SFEU jsou kumulativní, Komise dospěla k závěru, že opatření č. 1 nepředstavuje státní podporu.

5.2.2. Opatření č. 2

5.2.2.1. Hospodářská výhoda vyplývající ze státních prostředků

- (153) Aby bylo možno posoudit, zda opatření č. 2 poskytuje společnosti Ilva hospodářskou výhodu, Komise nejprve analyzovala argumenty Itálie uvedené v 87. bodě odůvodnění, pokud jde o regulační povahu tohoto opatření. Podle Itálie předmětné právní ustanovení pouze provádí obecnou právní zásadu, která zavádí možnost úvěry odečíst předem, je-li to nezbytné pro zachování hodnoty podniku a pro správu jeho aktiv.
- (154) Přijetím opatření č. 2 Itálie zařadila všechny společnosti, které se přiblížily platební neschopnosti a které představují národní strategický zájem, jako například společnost Ilva, do režimu s možností odečíst úvěry předem, jenž je běžnou praxí insolvenčního řízení. Jedná se o základní charakteristiku všeobecného rámce insolvenčního práva, které se vztahuje na všechny podniky působící v Itálii v situaci platební neschopnosti nebo blížící se platební neschopnosti („*legge fallimentare*“ podle *Regio decreto* č. 267 ze dne 16. března 1942 (viz 92. bod odůvodnění).
- (155) Komise se domnívá, že vzhledem k tomu, že Itálie nejednala jako investor, nýbrž jako veřejný regulační orgán, neexistují důvody pro uplatnění zásady subjektu v tržním hospodářství na opatření č. 2 ⁽⁶⁶⁾. Jinými slovy, Itálie tím, že přijala opatření č. 2, jednala při výkonu svých regulačních pravomocí státu tak, aby byla zachována hodnota aktiv podniků ohrožených platební neschopností, a nikoli jako účastník trhu. Itálie prostřednictvím opatření č. 2 jednostranně přehodnotila prioritu věřitelů společnosti Ilva, což je opatření, které není srovnatelné s opatřeními, jež mohou přijímat soukromé osoby. Pouze stát má pravomoc podřídít všechny stávající pohledávky (včetně prioritního dluhu) pohledávkám novým, přičemž soukromí věřitelé nebo soukromé osoby obecně takovou pravomoc nemají. Zásadu subjektu v tržním hospodářství proto nelze na opatření č. 2 uplatnit.
- (156) Z neuplatnitelnosti zásady subjektu v tržním hospodářství vyplývá, že rozhodujícím kritériem pro prokázání existence výhody spojené s opatřením č. 2, není zjišťování, zda stát maximalizuje výnos nebo minimalizuje ztrátu státních prostředků, jež z tohoto opatření vyplývají. Komise však přesto musí posoudit, zda opatření č. 2 zahrnuje jiné formy výhod vyplývajících ze státních prostředků.
- (157) Vzhledem k popsáním okolnostem je potenciální nižší pravděpodobnost, že se státu podaří vymoci pohledávky vůči některým veřejným subjektům po přiznání možnosti odečíst úvěry předem v případě nových pohledávek, pouhým vedlejším účinkem dotčeného regulačního opatření. Hlavním účelem a účinkem změny dotčeného zákona nebylo vzdát se dluhu společnosti Ilva vůči státu a společnost Ilva tím zvýhodnit. Kromě toho, jak uvádějí italské orgány, možnost odečíst úvěry předem lze přiznat také na základě obecného insolvenčního zákona (92. bod odůvodnění) a existují empirické důkazy o tom, že v Itálii se podnikům v platební neschopnosti poskytují úvěry stále větší měrou, a to na základě dohod o vyrovnání pod dohledem soudu, poté, co byly od roku 2010 zavedeny některé reformy, které postupně rozšířily rozsah možnosti odečíst úvěry předem ⁽⁶⁷⁾. Jak

⁽⁶⁶⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. června 2012, *Komise v. EDF*, C-124/10 P, ECLI:EU:C:2012:318, body 80–81.

⁽⁶⁷⁾ „Finanziamenti alle imprese in crisi e priorità nel rimborso: gli effetti della preveducibilità nel concordato preventivo“, E. Brodi, L. Casolaro; Banca d'Italia, Příležitostná studie č. 387, září 2017.

potvrdil Soudní dvůr, negativní nepřímý dopad na státní příjmy vyplývající z regulačních opatření nepředstavuje převod státních prostředků, pokud se jedná o nedílnou součást dotčeného opatření ⁽⁶⁸⁾. Z tohoto důvodu, vzhledem ke skutečnosti, že případný negativní dopad na státní úvěry poskytnuté společnosti Ilva je nedílnou součástí režimu s možností odečíst úvěry předem v rámci insolvenčního řízení v Itálii, nemůže to být prostředek poskytování zvláštní výhody společnosti Ilva ze státních prostředků.

5.2.2.2. Závěr ohledně opatření č. 2

- (158) Komise dospěla k závěru, že opatření č. 2 neposkytuje společnosti Ilva hospodářskou výhodu vyplývající ze státních prostředků. Jelikož podmínky stanovené v čl. 107 odst. 1 SFEU jsou kumulativní, Komise dospěla k závěru, že opatření č. 2 nepředstavuje státní podporu.

5.2.3. Opatření č. 3

5.2.3.1. Státní prostředky a přičitatelnost státu

- (159) Pokud jde o státní povahu opatření, Komise podotýká, že toto opatření spočívá v záruce za úvěr poskytnuté Ministerstvem hospodářství a financí.
- (160) Vzhledem k tomu, že pojem „členský stát“ zahrnuje všechny úrovně orgánů veřejné moci bez ohledu na to, zda se jedná o celostátní, regionální nebo místní orgán, Komise dospěla k závěru, že opatření je přičitatelné státu.
- (161) Státní záruky představují riziko pro státní prostředky, protože v případě jejich uplatnění jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Z tohoto důvodu a v rozporu s tím, co tvrdí italské orgány, i státní záruky, za které je vyplacena náležitá odměna, zahrnují státní prostředky. Kromě toho, jak bude dále vysvětleno níže, Komise v tomto případě také konstatuje, že jelikož poplatek za záruku účtovaný Itálií, je nižší než tržní, italský stát se také vzdal – a i nadále se vzdává – prostředků, které by získal v případě vyššího, tržního poplatku za záruku. Posouzení podmínek státní záruky včetně účtovaného poplatku za záruku může vyloučit pouze zjištění, že se jedná o hospodářskou výhodu (pokud neodpovídají tržním podmínkám), nikoli zjištění, že se jedná o státní prostředky, o čemž není sporu. Komise proto dospěla k závěru, že opatření č. 3 zahrnuje státní prostředky.

5.2.3.2. Hospodářská výhoda

- (162) Podle ustálené judikatury je pro posouzení toho, zda státní opatření představuje podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, třeba určit kromě jiného, zda podnik, který je jeho příjemcem, získává hospodářskou výhodu, kterou by za běžných tržních podmínek nezískal ⁽⁶⁹⁾.
- (163) O hospodářskou výhodu se jedná tehdy, pokud se v důsledku zásahu státu za podmínek, které se liší od běžných tržních podmínek, situace podniku zlepší ⁽⁷⁰⁾. Zásah orgánu veřejné moci však nemusí příjemci nutně poskytnout výhodu, a jako takový podporu nepředstavuje, pokud se uskuteční v souladu s běžnými tržními podmínkami. Jinými slovy, pokud orgán veřejné moci jedná tak, jak by jednal obezřetný subjekt v tržním hospodářství za obdobných okolností, o státní podporu se nejedná.
- (164) V tomto ohledu italské orgány tvrdí, že poplatek účtovaný italskými orgány za státní záruku byl stanoven na základě doporučení odborníka [...] ⁽⁷¹⁾. Odměna za riziko, které podstupuje stát, je podle nich v souladu s odměnou, kterou by požadoval obezřetný subjekt v tržním hospodářství, a záruka neposkytuje společnosti Ilva hospodářskou výhodu.
- (165) Zúčastněné strany, které se vyjádřily k opatření č. 3, mají za to, že subjekt v tržním hospodářství by takové finanční podmínky nepřijal. Zejména WV Stahl vyzývá Komisi, aby stanovila použitelnou tržní sazbu a získala zpět částku neslučitelné podpory ve výši rozdílu mezi touto tržní úrokovou sazbou a skutečnou sazbou, již italské orgány účtovaly společnosti Ilva.

⁽⁶⁸⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. března 2001, *PreussenElektra*, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, bod 62. Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. března 1993, *Sloman Neptun Schiffahrts*, spojené věci C-72/91 a C-73/91, ECLI:EU:C:1993:97, body 20 a 21, viz také rozsudek Soudního dvora ze dne 7. května 1998, *Viscido et al.*, spojené věci C-52/97, C-53/97 a C-54/97, ECLI:EU:C:1998:209, body 13 a 14 a rozsudek Soudního dvora ze dne 30. listopadu 1993, *Kirsammer-Hack*, C-189/91, ECLI:EU:C:1993:907, body 17 a 18, na základě skutečnosti, že neuplatnění některých ustanovení pracovního práva nepředstavuje převod státních prostředků.

⁽⁶⁹⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 29. června 1999, *DMT*, C-256/97, ECLI:EU:C:1999:332, bod 22.

⁽⁷⁰⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. července 1996, *SFEI a další*, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, bod 60; rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 1999, *Španělsko v. Komise*, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, bod 41.

⁽⁷¹⁾ Viz 98. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí.

- (166) Na úvod by Komise chtěla upozornit na to, že v době poskytnutí příslušné státní záruky byla společnost Ilva v insolvenčním řízení. Jako taková je kvalifikována jako podnik v obtížích podle bodu 20 písm. c) Pokynů pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích ⁽⁷²⁾.
- (167) V oddílu 4.1 sdělení o zárukách Komise vysvětluje, že „společnostem majícím potíže by případný tržní ručitel v okamžiku poskytnutí záruky účtoval vysokou prémii odpovídající očekávané míře neplnění. Je-li pravděpodobnost, že dlužník nebude schopen splatit půjčku zvláště vysoká, nemusí tato tržní sazba existovat a v mimořádných situacích může prvek podpory v záruce dosáhnout stejné výše jako částka skutečně krytá zárukou“ ⁽⁷³⁾. Tento přístup je zároveň přístupem, který uplatnil Soudní dvůr, jenž rozhodl, že pokud stát poskytne záruku za úvěr podniku v obtížích „bez přiměřené protihodnoty“, tyto záruky musí být považovány za podporu odpovídající výši úvěru krytého zárukou ⁽⁷⁴⁾.
- (168) V této souvislosti Komise nejprve posoudila, zda v projednávaném případě je pravděpodobnost, že dlužník nebude schopen úvěr splatit, tak vysoká, že částka úvěru krytého zárukou v plné výši představuje státní podporu. Podnik v obtížích je podnik, který čelí vážným hospodářským a finančním problémům a bez zásahu státu by téměř jistě v krátkodobém nebo střednědobém horizontu musel ukončit činnost. Za těchto okolností je pravděpodobné, že by takovému podniku žádný účastník trhu v žádném případě neposkytl úvěr nebo záruku a v důsledku toho by jakýkoli úvěr nebo záruka státu tomuto podniku v zásadě představovaly podporu odpovídající celé částce úvěru (krytého zárukou). Tento ústřední předpoklad je však třeba ověřit podle okolností každého konkrétního případu, a pokud je příjemce v insolvenčním řízení, pak na základě pravidel insolvenčního řízení platných v příslušném členském státě.
- (169) Pokud jde o tuto druhou zmíněnou skutečnost, Komise konstatuje, že v případě velkých podniků italské insolvenční právo dává v rámci likvidační podstaty přednost splacení případného nového úvěru (*pre-deduzione*) poskytnutého v době insolvenčního řízení před splacením úvěrů poskytnutých před vyhlášením insolvence. Navíc na rozdíl od úvěrů poskytnutých před vyhlášením insolvence, úrok u úvěrů poskytnutých v průběhu insolvenčního řízení i nadále narůstá. Účelem těchto ustanovení je motivovat případné věřitele, aby podnik v průběhu insolvenčního řízení podporovali s cílem zachovat hospodářskou hodnotu jeho aktiv až do ukončení řízení (zotavení, prodej nebo likvidace).
- (170) Z pouhé existence těchto ustanovení vyplývá, že věřitelé v některých případech souhlasí s tím, že podnikům v insolvenčním řízení (tj. podnikům v obtížích) půjčí nové finanční prostředky.
- (171) Je také zřejmé, že uvažování věřitele nebo ručitele ve vztahu k dlužníkovi v obtížích může být poněkud odlišné než za běžných podmínek. Na jedné straně v obou situacích věřitel nebo ručitel posuzuje pravděpodobnost, že dlužník nebude schopen úvěr splácet. Na druhé straně může být důraz kladen především na pravděpodobnost selhání dlužníka za běžných podmínek, zatímco by větší pozornost mohla být věnována ztrátovosti ze selhání v případě úvěru nebo záruky u dlužníků, u nichž je pravděpodobné, že k selhání v určitém okamžiku dojde.
- (172) U podniků v insolvenčním řízení, není-li vysoká pravděpodobnost, že dotčený podnik bude sám o sobě úspěšně restrukturalizován nebo jej převezme spolu s jeho závazky nový investor, ztrátovost ze selhání u nového úvěru bude záviset především na očekávané likvidační hodnotě podniku, v souvislosti s níž bude mít věřitel při splacení přednost podle platných pravidel upravujících možnost odečíst úvěry předem. V některých případech může být očekávaná likvidační hodnota ve srovnání s výší dluhů podniku, jež lze odečíst předem, nízká. V těchto případech by podnik mohl mít problémy, pokud jde o přístup k soukromým financím, a u veřejné záruky je pravděpodobnější, že poskytne výhodu odpovídající celé částce kryté zárukou. Avšak v případě vysoké očekávané hodnoty likvidační podstaty se může jednat o obchodní příležitost pro soukromé věřitele (nebo ručitele), kteří mají zkušenosti s rizikovými úvěry.
- (173) V případě společnosti Ilva úspěšný výsledek procesu prodeje ukazuje, že tržní hodnota aktiv společnosti Ilva za předpokladu zachování kontinuity činnosti je i nadále vysoká, a to i přes hospodářské obtíže podniku: tato aktiva byla prodána za cenu ve výši 1,8 miliardy EUR. Vzhledem k výrazným konkurenčním výhodám společnosti Ilva tato částka není nijak zvláště překvapivá: provozovna v Tarantu je největším integrovaným závodem na výrobu oceli v jižní Evropě a závody společnosti Ilva mají strategicky významnou polohu na důležitých trasách dovozu a vývozu a poblíž centra druhého největšího trhu s ocelí v Evropě (Itálie).

⁽⁷²⁾ Úř. věst. C 249, 31.7.2014, s. 1.

⁽⁷³⁾ Úř. věst. C 155, 20.6.2008, s. 10.

⁽⁷⁴⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 28. ledna 2003, *Německo v. Komise*, C-334/99, ECLI:EU:C:2003:55, bod 138.

- (174) Rozpor mezi tržní hodnotou aktiv společnosti Ilva a jejími špatnými hospodářskými výsledky lze přičíst několika specifickým faktorům, včetně následujících dvou:
- a) výroba společnosti Ilva byla na základě uplatňování správních ustanovení omezena na 6 milionů tun, což je kapacita výrazně nižší než její plná výrobní kapacita, a to vzhledem ke škodám na životním prostředí, které by byly způsobeny, kdyby společnost využívala svou plnou výrobní kapacitu se stávajícími systémy ochrany životního prostředí. Jelikož zařízení na výrobu oceli, jakým je závod v Tarantu, jsou mimořádně kapitálově náročná a mají vysoké fixní náklady, je třeba využívat jejich plnou kapacitu, aby byly ziskové. Omezení výroby, které bylo společnosti Ilva uloženo z legitimních důvodů ochrany životního prostředí, nutně vedlo ke zhoršení její ziskovosti. Budou-li však uskutečněny náležité investice do ochrany životního prostředí, společnost Ilva se může vrátit k optimálnější úrovní výroby. Tento potenciál vysvětluje, proč aktiva společnosti Ilva zůstala v očích potenciálních investorů, ochotných uskutečnit potřebné investice, i nadále cenná.
 - b) Společnost Ilva byla pod mimořádnou správou pět let – v první fázi z důvodu ochrany životního prostředí a poté z důvodu svých finančních obtíží. Vzhledem k tomu, že aktiva společnosti Ilva nebyla po dobu několika let provozována za běžných tržních podmínek, společnost čelila finančním problémům, což však neznamená, že by tato aktiva nemohla být provozována za běžných tržních podmínek a při náležité úrovni soukromých investic ziskově.
- (175) Příčiny finančních obtíží společnosti Ilva byly známy dlouhou dobu. Vzhledem k tomu, že nesouvisely s vnitřní hodnotou aktiv společnosti Ilva, neodradily účastníky trhu od toho, aby vyjádřili zájem o získání aktiv společnosti Ilva nejen během nedávného procesu prodeje, ale také dlouho před ním ⁽⁷⁵⁾.
- (176) Z toho vyplývá, že již v době poskytnutí státní záruky v dubnu 2015 se dala očekávat z prodeje nebo likvidace aktiv společnosti Ilva přiměřeně vysoká cena. Jelikož lze podle italského insolvenčního práva v případě velkých podniků nové úvěry odečíst předem, tato prodejní cena, která je zahrnuta do likvidační podstaty, by se přednostně použila ke splacení nových úvěrů (nebo záruk, které tyto úvěry kryjí, budou-li uplatněny). Na základě informací poskytnutých italskými orgány měla být posloupnost splacení dluhů společnosti Ilva v době poskytnutí opatření č. 3 následující ⁽⁷⁶⁾:

Graf č. 1

Posloupnost splacení dluhu společnosti Ilva v dubnu 2015

[...]

- (177) S ohledem na rozdíl v rozsahu mezi výší dotčeného úvěru krytého zárukou (400 milionů EUR) na jedné straně a částkou jiných dluhů s touž nebo vyšší prioritou splacení (přibližně [...] EUR) a likvidační podstatou společnosti Ilva (1,8 miliardy EUR, pokud uvažujeme cenu, kterou nabídl uchazeč s nejvyšší nabídkou v nedávném procesu prodeje) na straně druhé, Komise vyvozuje závěr, že subjekt v tržním hospodářství by býval mohl poskytnout společnosti Ilva v době, kdy čelila obtížím, úvěr nebo záruku za přiměřenou sazbu.
- (178) Tento závěr podporuje i skutečnost, že si společnost Ilva zachovávala v době svého insolvenčního řízení přístup k soukromým financím. V době poskytnutí státní záruky (na konci dubna 2015) měla společnost Ilva otevřené přinejmenším tři úvěrové linky u soukromých bank: [...] EUR u [...] ⁽⁷⁷⁾, [...] EUR u [...] a [...] EUR u [...]. Tyto úvěry byly faktoringovými úvěrovými linkami, jež mají odlišný rizikový profil než úvěr ve výši 400 mil. EUR krytý zárukou italského státu. Existence těchto úvěrových linek však představuje další důkaz toho, že společnost Ilva nebyla v situaci, že by žádný věřitel nebyl ochoten za žádných okolností financovat její činnost.
- (179) Z výše uvedených skutečností vyplývá, že tento případ nepředstavuje okolnosti, za kterých by bylo možné vyloučit přístup příjemce k soukromým financím; jakýkoli veřejný úvěr nebo záruka tedy neobsahuje prvek podpory v celé výši dotčeného úvěru nebo záruky.

⁽⁷⁵⁾ Podle zpráv v tisku například výrobci oceli ArcelorMittal, Marcegaglia a Arvedi projevíli zájem o získání aktiv společnosti Ilva již na podzim roku 2014; viz <http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2014-11-13/ilva-decisivo-ruolo-stato-063904.shtml?uuid=ABDP2MDC>.

⁽⁷⁶⁾ Tyto informace poskytly italské orgány na základě interní analýzy provedené společností Ilva a jejími finančními poradci, aniž by tím byly dotčeny konečné závěry Soudu v Miláně týkající se priority splacení jednotlivých dluhů.

⁽⁷⁷⁾ Poté, co bylo ve společnosti Ilva zahájeno insolvenční řízení, banka [...] snížila úvěrovou linku na [...] původní částky ve výši [...] EUR.

- (180) Komise následně posuzovala, zda finanční podmínky veřejné záruky za částku ve výši 400 milionů EUR poskytnutou společnosti Ilva jsou přiměřenou odměnou za riziko, které stát podstupuje. V této souvislosti Komise připomíná znění sdělení o zárukách: „společnostem majícím potíže by případný tržní ručitel v okamžiku poskytnutí záruky účtoval vysokou prémii odpovídající očekávané míře pravděpodobnosti neplnění.“
- (181) V tomto konkrétním případě byla státní záruka poskytnuta s roční premii ve výši 3,12 %. Tato premie byla stanovena na základě stanoviska [...].
- (182) Na rozdíl od italských orgánů se Komise domnívá, že stanovisko [...] neuvádí náležitý odhad odměny, kterou by obezřetný subjekt v tržním hospodářství požadoval jako protihodnotu za svou záruku, jelikož stanovisko [...] neuvádí přiměřený odhad pravděpodobnosti, že záruka bude uplatněna a v tom případě splacena. Stanovisko [...] ve skutečnosti zcela vychází z chybného předpokladu, že úvěr ve výši 400 mil. EUR poskytnutý společnosti Ilva bude převeden na novou společnost (dále jen „nová společnost“), která bude aktiva společnosti Ilva provozovat za lepších podmínek. Stanovisko [...] provádí podrobné posouzení úvěruschopnosti této hypotetické nové společnosti a na základě odhadovaného úvěrového hodnocení nové společnosti vyvozuje závěr, že by italský stát měl uplatnit záruční premii v rozpětí 1,53 % až 3,12 %. V době poskytnutí záruky však nebyl žádný důvod předpokládat, že by měl být úvěr ve výši 400 milionů EUR automaticky převeden na hypotetického nového vlastníka aktiv společnosti Ilva ⁽⁷⁸⁾. V této souvislosti měly italské orgány posoudit úvěruschopnost společnosti Ilva (nikoli hypotetického nabyvatele) a na tomto základě stanovit odhad ztrátovosti ze selhání.
- (183) Jelikož stanovisko [...] nemohlo být použito k posouzení toho, zda premie účtovaná italským státem představuje přiměřenou odměnu za riziko, Komise musela vyhledat referenční hodnoty sazeb uplatňovaných vůči subjektům v podobné finanční situaci, jako je společnost Ilva. V souladu se zavedenou a nedávnou rozhodovací praxí ve věci podniků, které byly v insolvenčním řízení a byly určeny k prodeji, ⁽⁷⁹⁾ se Komise domnívá, že vzhledem k chybějícím alternativním úvěrovým hodnocením a ke kvalifikaci společnosti Ilva jako podniku v obtížích je úvěrový rating společnosti Ilva v nejlepším případě CCC (viz také 189. bod odůvodnění). Komise proto shromáždila finanční údaje z databáze *S&P Capital IQ Platform* ⁽⁸⁰⁾ týkající se rozpětí swapů úvěrového selhání (CDS), jakož i výnosů dluhopisů pro společnosti s ratingem CCC+, D nebo SD k datu poskytnutí opatření č. 3.
- (184) CDS je finanční swapová dohoda, že prodávající CDS v případě úvěrového selhání (ze strany dlužníka) kupujícímu (obvykle věřiteli referenčního úvěru) poskytne náhradu. Jinými slovy, prodávající CDS pojišťuje kupujícího proti nesplácení referenčního úvěru. Tento nástroj jako takový má velký význam, jelikož dává představu o tom, jaká by byla riziková premie/poplatek za záruku, již by účastník trhu požadoval k zajištění rizika úvěrového selhání. Údaje shromážděné z jedenácti referenčních případů, jež byly k dispozici v květnu 2015, ukazují rozpětí CDS u desetileté splatnosti v rozmezí od 6,3 % do 277,7 % s hodnotou mediánu 17,6 %.
- (185) Výnosy z dluhopisů poskytují dobrou představu o celkových výpůjčních nákladech podniku, které představují souhrnně úrokovou sazbu a záruční premii v procentech. Z údajů shromážděných z osmi referenčních případů, jež byly k dispozici v květnu 2015, vyplývají pro dluhopisy s desetiletou dobou splatnosti sazby v rozpětí od 5,3 % do 35,6 % s hodnotou mediánu 17,0 %. Pro dluhopisy s pětadvacetiletou splatností byly k dispozici pouze dva referenční případy: tyto referenční případy uvádějí sazbu 14,2 %.
- (186) Jak vyplývá z analyzovaných údajů, náklady na financování podniků s ratingem CCC+, D nebo SD k datu poskytnutí opatření č. 3 byly výrazně vyšší než částka, kterou společnost Ilva získala díky státní záruce. Společnosti Ilva bylo umožněno získat úvěr za celkové náklady (úroková sazba ve výši [...] + záruční premie ve výši 3,12 %) [...], zatímco z tržních údajů během téhož období vyplývají celkové náklady přibližně ve výši 17 %.
- (187) Toto ověření věrohodnosti údajů prokazuje, že státní záruka definovaná jako opatření č. 3 poskytuje společnosti Ilva hospodářskou výhodu, kterou by společnost Ilva za tržních podmínek nezískala. Toto zjištění je v souladu s názorem konkurence (viz 118. bod odůvodnění). Po zjištění hospodářské výhody, která není v souladu s tržními podmínkami, přichází otázka kvantifikace této výhody.

⁽⁷⁸⁾ Úvěr ve skutečnosti nebude převeden na nabyvatele aktiv společnosti Ilva, společnost ArcelorMittal.

⁽⁷⁹⁾ Viz *ex multis* a nejaktuálnější konečná rozhodnutí Komise v těchto věcech: SA.38544 Kem One (28. července 2015), SA.38545 Mory Global (6. listopadu 2015), SA.38644 Brandt Groupe (21. března 2016).

⁽⁸⁰⁾ <https://www.capitaliq.com>

- (188) Jak je vysvětleno výše, Komisi se podařilo získat některé referenční hodnoty tržních sazeb záruk za dané období. Tyto údaje však byly získány od subjektů, které nejsou se společností Ilva plně srovnatelné, a na základě finančních nástrojů, které se liší od úvěru a záruky, jež byly smluvně sjednány společností Ilva, a nemohou proto samy o sobě sloužit jako náležitá referenční hodnota ke zjištění přesné tržní výše dotčené záruky na potřebné úrovni přesnosti. Navíc v průběhu šetření nebyly zjištěny žádné informace o tehdejších úrokových sazbách pro úvěry podobného charakteru, jaké byly poskytnuty společnosti Ilva, ať už se státní zárukou nebo bez ní, ani informace o tržních nákladech na státní záruku. Za těchto okolností se ve sdělení o zárukách prohlašuje, že případná výhoda související s poskytnutím záruky (odpovídající prvku případné podpory) by se měla vypočítat jako rozdíl mezi zvláštní tržní úrokovou sazbou, která by pro příjemce platila bez záruky, a sazbou získanou na základě státní záruky po odečtení zaplacené prémie.
- (189) Komise se domnívá, že je obezřetné pro účely stanovení zástupného indikátoru tržní úrokové sazby u dotyčné půjčky vzít v úvahu také sdělení Komise z roku 2008 o referenčních a diskontních sazbách. V tomto ohledu se úvěruschopnost (rating) společnosti Ilva zdá být na nejnižším z pěti možných úvěrových ratingů, jež stanoví sdělení z roku 2008, konkrétně „Špatný/Finanční obtíže (CCC a níže)“. Úvěr kromě toho neměl žádný kolaterál, který by poskytoval věřitelům (nebo ručitelům) dostatečně likvidní, případně převoditelné a okamžitě vykonatelné právo nad aktivy společnosti Ilva v případě selhání. Komise se proto domnívá, že tržní úroková sazba úvěru, k němuž je třeba připočíst prémii za záruku představující opatření č. 3, musí být pro dotčený úvěr vypočtena jako výsledek součtu příslušné základní sazby + 1 000 bazických bodů ve smyslu sdělení z roku 2008.
- (190) Pokud jde o příslušnou základní sazbu, sdělení z roku 2008 doporučuje použít jednoleté sazby peněžního trhu (tj. v případě Itálie jednoletou sazbu Euribor), přičemž Komise si vyhrazuje právo využít kratší nebo delší doby splatnosti podle konkrétních okolností jednotlivých případů. V tomto případě má Komise za to, že velice dlouhá splatnost půjčky ve výši 400 milionů EUR, která je předmětem státní záruky, opodstatňuje volbu základní sazby odpovídající této dlouhé splatnosti. Komise se proto rozhodla použít swapovou sazbu odpovídající vážené průměrné životnosti úvěru krytého zárukou. Jelikož z profilu splatnosti úvěru ve výši 400 milionů EUR vyplývá vážená průměrná životnost v délce 14,86 roku, přiměřenou základní sazbou by měla být 15letá swapová sazba. Dne 27. května 2015, tj. v době, kdy tři soukromí věřitelé poskytli úvěr ve výši 400 milionů EUR, swapová sazba pro 15leté splatnosti činila 1,18 % ⁽⁸¹⁾. Tržní úroková sazba podle sdělení z roku 2008 tedy činí 1,18 % + 1 000 bazických bodů, to znamená 11,18 %.
- (191) Výše výhody spojené se zárukou poskytnutou státem musí být pro úvěr vypočtena zvlášť podle této metodiky: rozdíl mezi i) úrokovou sazbou vypočtenou, jak je vysvětleno ve 190. bodě odůvodnění, a uplatněnou na jistinu úvěru a ii) celkovými finančními náklady úvěru krytého zárukou vypočtenými jako součet úrokové sazby použité bankami na jistinu úvěru a záruční prémie použité státem, vypočtenými a účtovanými za období, během něž byly tyto částky poskytnuty společnosti Ilva.

5.2.3.3. Selektivita

- (192) Státní záruka definovaná jako opatření č. 3 představuje opatření státní podpory *ad hoc* poskytnuté ve prospěch jednoho konkrétního podniku: společnosti Ilva. Jako takové je opatření č. 3 selektivní.

5.2.3.4. Závěr ohledně opatření č. 3

- (193) Jelikož opatření č. 3 splňuje všechna kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 SFEU, Komise dospěla k závěru, že se jedná o státní podporu, jejíž výši lze stanovit na základě metodiky popsané v 191. bodě odůvodnění.

5.2.4. Opatření č. 4

- (194) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise dospěla k předběžnému závěru, že urovnání sporu dohodnuté mezi společnostmi Fintecna a Ilva lze přičíst italskému státu a zahrnuje státní prostředky. Komise vyjádřila rovněž pochybnosti ohledně toho, zda akceptováním urovnání dlouhodobého sporu v březnu 2015, bezprostředně poté, co byla vyhlášena insolvence společnosti Ilva, společnost Fintecna přijala racionální rozhodnutí, které by v obdobné situaci přijal obezřetný subjekt v tržním hospodářství.
- (195) Na základě připomínek obdržených během formálního řízení Komise nejprve posuzovala, zda rozhodnutí spor urovnat bylo skutečně z hlediska účastníka trhu racionální, tj. zda toto rozhodnutí poskytuje společnosti Ilva hospodářskou výhodu.

⁽⁸¹⁾ Podle údajů získaných Komisí z databáze S&P Capital IQ.

5.2.4.1. Hospodářská výhoda

- (196) Jak je již uvedeno ve 163. bodě odůvodnění, zásah orgánu veřejné moci nemusí nutně příjemci poskytnout výhodu, a jako takový proto nepředstavuje podporu, pokud k němu došlo za běžných tržních podmínek, to znamená, pokud orgán veřejné moci jednal, jak by za podobné situace jednal obezřetný subjekt v tržním hospodářství.
- (197) Komise ve svém podrobném posouzení v první řadě zhodnotila okolnosti, za kterých společnost Fintecna přijala rozhodnutí urovnat po dlouhé době spor se společností Ilva zaplacením částky 156 milionů EUR. Při přijetí rozhodnutí spor urovnat společnost Fintecna musela vzít v úvahu hospodářskou situaci v okamžiku, kdy se rozhodla spor urovnat, úroveň rizika a budoucí očekávání ⁽⁸²⁾.
- (198) V tomto ohledu Komise bere na vědomí, že závazek vzniklý státu a převzatý státem jako prodávajícím před privatizací není ve své podstatě sporný a že, pokud jde o částku vypořádání, tj. 156 milionů EUR, společnost Fintecna jako obezřetný věřitel provedla v roce 2011 odhady své expozice vůči společnosti Ilva a v roce 2014 je upravila. Z výpočtů vyplynula expozice ve výši [...] EUR, tj. upravená částka [...] EUR v roce 2014. V zájmu náležitého posouzení právních rizik společnost Fintecna zadala vypracování dvou právních stanovisek, z nichž obě nezávisle potvrdila, že částka 156 milionů EUR je přijatelná v rámci maximální výše sjednané v privatizační smlouvě ([...] EUR bez úroků či [...] EUR s úroky) a odhadované potenciální expozice ([...] EUR v roce 2014).
- (199) Společnost Fintecna přijala rozhodnutí spor urovnat v souvislosti se zákonným dekretem č. 1/2015, který podpořil uzavření dohody mezi oběma stranami. Vzhledem k rozumnému odhadu rizik, jež vznikají v případě insolvence společnosti Ilva, který vypracovali nezávislí právní poradci, pouhý fakt, že se společnost Fintecna rozhodla provést urovnání sporu teprve tehdy, a nikoli před přijetím výše uvedeného zákonného dekretu, nemění kvalifikaci rozhodnutí provést urovnání sporu jakožto racionálního rozhodnutí, které by ve srovnatelné situaci přijal obezřetný subjekt v tržním hospodářství. Ve skutečnosti je možné, že by obezřetný subjekt usilující vyhnout se ztrátě dal přednost smírnému řešení sporu před možností spor postoupit soudci nebo rozhodci v rámci pokračujícího soudního řízení za okolností, kdy jeho závazek jako takový není zpochybnitelný a jeho expozice by mohla vést k částkám od [...] do [...] a vyšším než bezprostřední částka vypořádání. Nezdá se, že by další odložení urovnání sporu mohlo vést k lepšímu finančnímu výsledku pro společnost Fintecna.
- (200) Vzhledem ke skutečnosti, že opatření přijatá společností Fintecna odpovídají chování racionálního účastníka tržní ekonomiky a že proces předcházející tomuto rozhodnutí odráží obezřetný přístup, který společnost Fintecna zaujala vůči výši případného vypořádání, jež má být dosaženo se společností Ilva, vyvozuje Komise závěr, že zaplatit částku nižší, než činí vlastní odhady, je v zásadě racionální rozhodnutí soukromého účastníka trhu v rámci vypořádání a jako takové společnosti Ilva nemůže poskytnout žádnou výhodu.

5.2.4.2. Závěr ohledně opatření č. 4

- (201) Komise prokázala, že opatření č. 4 nepředstavuje pro společnost Ilva hospodářskou výhodu. Jelikož podmínky stanovené v čl. 107 odst. 1 SFEU jsou kumulativní, Komise dospěla k závěru, že opatření č. 4 nepředstavuje státní podporu.

5.2.5. Opatření č. 5

5.2.5.1. Státní prostředky a přičitatelnost státu

- (202) Pokud jde o státní povahu opatření, Komise konstatuje, že toto opatření spočívá v úvěru poskytnutém Ministerstvem hospodářství a financí z prostředků státního rozpočtu.
- (203) Vzhledem k tomu, že pojem členského státu zahrnuje všechny úrovně orgánů veřejné moci bez ohledu na to, zda se jedná o celostátní, regionální nebo místní orgán, Komise vyvozuje závěr, že opatření je přičitatelné státu a jeho součástí je převod státních prostředků.

5.2.5.2. Hospodářská výhoda

- (204) Ve svých připomínkách k rozhodnutí o zahájení řízení WV Stahl žádá Komisi, aby zajistila rychlé navrácení státní podpory poskytnuté formou úvěrů společnosti Ilva za podmínek nižších, než jsou tržní, a to na základě rozdílu mezi účtovanou úrokovou sazbou a tržní sazbou v době, kdy byly úvěry poskytnuty (viz 120. bod odůvodnění). Pro účely zjištění hospodářské výhody v rámci opatření č. 5 má Komise za to, že lze použít stejnou argumentaci jako u opatření č. 3, a to i přes dva hlavní věcné rozdíly mezi oběma opatřeními.

⁽⁸²⁾ Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 29. března 2007, *Scott v. Komise*, T-366/00, EU:T:2012:649, bod 158.

- (205) První věcný rozdíl spočívá v tom, že opatření č. 5 představuje veřejný úvěr, zatímco opatření č. 3 představuje státní záruku za syndikovaný úvěr. Tento věcný rozdíl však nemá vliv na argumentaci uvedenou v 166. až 179. bodě odůvodnění, která platí stejnou měrou pro úvěr i pro záruku.
- (206) Druhým věcným rozdílem je datum poskytnutí: 30. dubna 2015 u opatření č. 3 a 15. prosince 2015 u opatření č. 5. Komise však má za to, že argumentace uvedená v 166. až 179. bodě odůvodnění platí také k datu poskytnutí opatření č. 5: v prosinci 2015 se stále ještě dalo očekávat, že likvidační hodnota aktiv společnosti Ilva bude vysoká, a úhrnná částka pohledávek, které lze odečíst předem, se ve srovnání s dubnem 2015 zvýšila o 400 mil. EUR (tj. částku opatření č. 3) a dosáhla celkové výše přibližně [...] EUR – což je stále výrazně méně než likvidační podstata ve výši 1,8 miliardy EUR, již bylo možné předpokládat. Zákonný dekret č. 191/2015 navíc dává vyšší prioritu splacení opatření č. 5 než jiným pohledávkám, jež lze odečíst předem, jak je uvedeno v grafu č. 2, což dále zvyšuje riziko ztrátovosti ze selhání v rámci opatření č. 5.

Graf č. 2

Posloupnost splacení dluhu společnosti Ilva v prosinci 2015

(...)

- (207) Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se situace jeví tak, že ztrátovost ze selhání byla stále značně vysoká, a Komise vyvozuje závěr, že by pro soukromého věřitele se zkušenostmi s rizikovými úvěry mohlo být z ekonomického hlediska výhodné úvěr společnosti Ilva poskytnout.
- (208) Stejně jako u opatření č. 3 Komise následně posuzovala, zda finanční podmínky veřejného úvěru představují přiměřenou odměnu za riziko, které stát podstupuje. Z týchž důvodů jako v případě opatření č. 3 Komise má za to, že stanovisko [...] nepředstavuje vhodnou metodu pro určení toho, zda je roční úroková sazba účtovaná státem (2,94 %) přiměřená. Komise proto shromáždila podobné veřejné údaje jako v případě opatření č. 3 (rozpětí CDS a výnosy dluhopisů) z databáze *S&P Capital IQ Platform* ⁽⁸³⁾, tyto údaje však odpovídaly datu poskytnutí opatření č. 5.
- (209) Údaje shromážděné ve 14 referenčních případech, jež byly k dispozici v prosinci 2015, ukazují rozpětí CDS pro pětileté splatnosti v rozmezí od 6,2 % do 300,5 % s hodnotou mediánu 44,1 % a rozpětí CDS se splatností jeden rok v rozmezí od 3,0 % do 648 % s hodnotou mediánu 32,7 %.
- (210) Údaje shromážděné v 31 referenčních případech, jež byly k dispozici v prosinci 2015, uvádějí sazby dluhopisů v rozmezí od 2,2 % do 99,0 % s hodnotou mediánu 17,6 % pro dluhopisy s tříletou splatností.
- (211) Jak vyplývá z analyzovaných údajů, náklady na financování podniků s ratingem CCC+, D nebo SD v den poskytnutí opatření č. 5 byly podstatně vyšší než prostředky, které společnost Ilva získala prostřednictvím státu. Roční sazba úroků účtovaných z úvěru poskytnutého společnosti Ilva činila 2,94 %, zatímco z tržních údajů vyplývají v témže období výrazně vyšší celkové náklady.
- (212) Stejně jako u opatření č. 3 toto ověření věrohodnosti údajů prokazuje, že veřejný úvěr definovaný jako opatření č. 5 poskytuje společnosti Ilva hospodářskou výhodu, kterou by společnost Ilva za tržních podmínek nezískala. Po zjištění hospodářské výhody, která není v souladu s tržními podmínkami, přichází otázka kvantifikace této výhody.
- (213) Komise se řídila obdobně týmiž argumenty jako v případě opatření č. 3 a rozhodla se vzít v úvahu také sdělení z roku 2008. Komise na základě toho stanovila příslušnou tržní sazbu pro kvantifikaci prvku podpory poskytnutého úvěru bez kolaterálu ve výši 10,06 %, která se vypočte jako součet základní sazby ve výši 0,06 % odpovídající jednoleté sazbě Euribor ke dni 15. prosince 2015 a úvěrové marže 1 000 bazických bodů.
- (214) Výše výhody spojené s veřejným úvěrem definovaným jako opatření č. 5 musí být vypočtena jako rozdíl mezi i) úrokovou sazbou vypočítanou, jak bylo uvedeno v 213. bodě odůvodnění, a uplatněnou na jistinu úvěru a ii) skutečnou tržní sazbou, již má společnost Ilva uhradit, vypočítanou a účtovanou za období, během něž byly tyto částky poskytnuty společnosti Ilva.

5.2.5.3. Selektivita

- (215) Státní úvěr definovaný jako opatření č. 5 představuje opatření podpory *ad hoc* poskytnuté ve prospěch jednoho konkrétního podniku: společnosti Ilva. Jako takové je opatření č. 5 selektivní.

⁽⁸³⁾ <https://www.capitaliq.com>

5.2.5.4. Závěr ohledně opatření č. 5

- (216) Jelikož opatření č. 5 splňuje všechna kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 SFEU, Komise dospěla k závěru, že se jedná o státní podporu, jejíž výši lze stanovit na základě metodiky popsané v 214. bodě odůvodnění.

5.3. Protiprávnost podpory

- (217) Opatření č. 3 a 5 představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, jež byla poskytnuta bez předchozího oznámení Komisi v rozporu s čl. 108 odst. 3 SFEU. Tato opatření tak byla provedena protiprávně.

5.4. Slučitelnost podpory s vnitřním trhem

- (218) Zákaz státní podpory není absolutní ani bezpodmínečný. Zejména odstavce 2 a 3 článku 107 SFEU představují právní základy, které umožňují, aby některá opatření podpory byla považována za slučitelná s vnitřním trhem. Jelikož italské orgány mají za to, že zkoumaná opatření nepředstavují státní podporu, nepředložily žádné odůvodnění týkající se jejich slučitelnosti.
- (219) Komise proto z vlastního podnětu posoudí, zda opatření státní podpory poskytnutá společnosti Ilva, tj. opatření č. 3 a 5, lze prohlásit za slučitelná s vnitřním trhem na základě některého z těchto možných právních základů.
- (220) Komise konstatuje, že odchylky uvedené v čl. 107 odst. 2 SFEU jsou zjevně nepoužitelné. Z odchylek stanovených v odstavci 3 tohoto článku by se mohla jevit jako použitelná pouze písmena a) a c). V písmenu a) se stanoví, že za slučitelné s vnitřním trhem lze považovat podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností. V písmenu c) se stanoví, že podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem, lze rovněž považovat za slučitelné s vnitřním trhem.
- (221) Pokud jde o čl. 107 odst. 3 písm. a) SFEU, podniky působící v odvětví oceli jako společnost Ilva nejsou způsobilé pro regionální podporu podle bodu 9 Pokynů k regionální státní podpoře ⁽⁸⁴⁾. Tento právní základ proto nelze u zkoumaných opatření použít.
- (222) Pokud jde o čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, Komise neshledává žádný rámec nebo pokyny týkající se uplatňování čl. 107 odst. 3 Smlouvy, jež by bylo možné použít na posuzovaná opatření. Zejména podniky působící v odvětví oceli, jako například společnost Ilva, nejsou způsobilé pro podporu na záchranu a restrukturalizaci podle bodu 18 Pokynů pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích ⁽⁸⁵⁾. Jelikož se společnost Ilva považuje za podnik v obtížích podle bodu 20 písm. c) Pokynů pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích, není způsobilá pro podporu v oblasti životního prostředí podle bodu 16 Pokynů pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky ⁽⁸⁶⁾.
- (223) Na základě výše uvedených skutečností dospívá Komise k závěru, že opatření státní podpory poskytnutá společnosti Ilva nejsou slučitelná s vnitřním trhem.

5.5. Zpětné získání podpory neslučitelné s vnitřním trhem

- (224) V souladu se SFEU a ustálenou judikaturou Soudního dvora má Komise pravomoc rozhodnout, že dotyčný stát musí zrušit nebo upravit podporu, pokud Komise konstatuje, že je neslučitelná s vnitřním trhem ⁽⁸⁷⁾. Soudní dvůr rovněž opakovaně rozhodl, že povinnost členského státu zrušit podporu, kterou Komise prohlásila za neslučitelnou s vnitřním trhem, slouží k obnovení dřívějšího stavu ⁽⁸⁸⁾.
- (225) Soudní dvůr v této souvislosti stanovil, že tohoto cíle je dosaženo, jakmile příjemce vrátí částky poskytnuté formou protiprávní podpory, čímž ztrácí výhodu, kterou měl na trhu ve vztahu ke svým soutěžitelům, a obnoví se stav, který předcházel poskytnutí podpory ⁽⁸⁹⁾.

⁽⁸⁴⁾ Úř. věst. C 209, 23.7.2013, s. 1.

⁽⁸⁵⁾ Úř. věst. C 249, 31.7.2014, s. 1.

⁽⁸⁶⁾ Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020 (Úř. věst. C 200, 28.6.2014, s. 1).

⁽⁸⁷⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. července 1973, *Komise v. Německo*, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, bod 13.

⁽⁸⁸⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. září 1994, *Španělsko v. Komise*, C-278/92, C-279/92 a C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, bod 75.

⁽⁸⁹⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. června 1999, *Belgie v. Komise*, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, body č. 64 a 65.

- (226) V souladu s judikaturou, čl. 16 odst. 1 nařízení Rady (EU) 2015/1589 ⁽⁹⁰⁾ stanoví: „Je-li v případech protiprávní podpory přijato záporné rozhodnutí, Komise rozhodne, že dotýčný členský stát učiní všechna nezbytná opatření, aby příjemce podporu navrátil.“
- (227) Jelikož dotčená opatření byla provedena v rozporu s článkem 108 Smlouvy a je nutno je považovat za protiprávní a neslučitelnou podporu, musí být částka podpory navracena, aby se obnovil stav, který na trhu existoval před jejich poskytnutím. Navrácení podpory by se mělo vztahovat na období, ve kterém příjemce výhody dosahoval, tj. na období mezi okamžikem, kdy byla podpora příjemci poskytnuta, a okamžikem jejího skutečného navrácení; částky, které mají být navraceny, zahrnují úroky až do data skutečného navrácení.
- (228) Na základě posouzení uvedeného v oddílech 5.2.3. a 5.2.5 musí být prvek podpory obsažený v rámci opatření č. 3 a 5 navrácen takto:
- a) pokud jde o opatření č. 3, rozdíl mezi i) úrokovou sazbou vypočítanou, jak je vysvětleno ve 190. bodě odůvodnění, a uplatněnou na jistinu úvěru a ii) celkovými finančními náklady úvěru krytého zárukou vypočítanými jako součet úrokové sazby uplatňované bankami na jistinu úvěru a záruční prémie uplatněné státem, vypočítané a účtované za období, v němž tyto částky byly poskytnuty společnosti Ilva;
- b) pokud jde o opatření č. 5, rozdíl mezi i) úrokovou sazbou vypočítanou, jak je vysvětleno v 213. bodě odůvodnění, a uplatněnou na jistinu úvěru a ii) skutečnou úrokovou sazbou, již má zaplatit společnost Ilva, vypočítanou a účtovanou za období, v němž tyto částky byly poskytnuty společnosti Ilva.
- (229) V souladu se zásadou loajální spolupráce podle čl. 4 odst. 3 SFEU musí Itálie poskytnout Komisi do dvou měsíců ode dne oznámení tohoto rozhodnutí údaj o přesné výši podpory poskytnuté společnosti Ilva, zejména s ohledem na státní podporu ve formě úvěrů, skutečné údaje o platbách nebo splátkách, jakož i jiných relevantních okolnostech, jež Itálie uvedla. Částky, které mají být navraceny, zahrnují v každém případě úroky splatné do dne skutečného navrácení.
- (230) Ve stejné dvouměsíční lhůtě musí Itálie informovat Komisi o odejmutí budoucích hospodářských výhod vyplývajících z opatření č. 3 a 5. Pro tento účel by Itálie měla zajistit, aby příslušné celkové náklady na financování a úrokové sazby přinejmenším odpovídaly úrokovým tržním sazbám uvedeným ve 190. a 213. bodě odůvodnění. Veškeré částky, které byly poskytnuty do úpravy úrokových sazeb, zůstanou podporou neslučitelnou s vnitřním trhem a jako takové podléhají navrácení spolu s úroky z vymáhané podpory až do dne skutečného navrácení.

6. ZÁVĚR

- (231) Komise konstatuje, že Itálie protiprávně provedla opatření č. 3 a 5 uvedená v oddílech 2.2.3 a 2.2.5 tohoto rozhodnutí, a to v rozporu s čl. 108 odst. 3 SFEU.
- (232) Komise dospěla k závěru, že prvek podpory v rámci opatření č. 3 a 5 je neslučitelný s vnitřním trhem a musí být od příjemce, společnosti Ilva, vymáhan spolu s úroky,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Následující opatření, která jsou předmětem tohoto rozhodnutí, nepředstavují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie:

- a) převod aktiv ve výši 1,1 miliardy EUR zabavených v průběhu trestního řízení s předchozími vlastníky společnosti Ilva provedený na základě soukromé dohody o vypořádání dosažené se společností Ilva;
- b) zákonný dekret č. 101/2013 ze dne 11. srpna 2014 a jeho čl. 12 odst. 5, týkající se úvěrů, jež lze odečíst předem, uplatněný na soukromý úvěr ve výši 250 milionů EUR;
- c) dohoda o vypořádání týkající se částky ve výši 156 milionů EUR dosažená mezi společnostmi Fintecna a Ilva dne 5. března 2015 na základě zákonného dekretu č. 1/2015 ze dne 4. března 2015.

⁽⁹⁰⁾ Nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 248, 24.9.2015, s. 9).

Článek 2

Ostatní opatření podléhající tomuto rozhodnutí, která Itálie provedla protiprávně v rozporu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie, představují státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem:

- a) poskytnutí státní záruky na úvěr ve výši 400 milionů EUR společnosti Ilva ministerskou vyhláškou ze dne 30. dubna 2015 podle zákonného dekretu č. 1/2015;
- b) poskytnutí státního úvěru ve výši 300 milionů EUR společnosti Ilva ministerskou vyhláškou ze dne 15. prosince 2015 podle zákonného dekretu č. 191/2015.

Článek 3

1. Itálie bude vymáhat od příjemce navrácení neslučitelné podpory poskytnuté v rámci opatření uvedených v článku 2.
2. Částky, které mají být navráceny, zahrnují úroky ode dne, kdy byly uvedené částky poskytnuty příjemci, do dne jejich skutečného navrácení.
3. Úroky se vypočtou jako složený úrok podle kapitoly V nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ⁽⁹¹⁾ a nařízení Komise (ES) č. 271/2008 ⁽⁹²⁾, kterým se mění nařízení (ES) č. 794/2004.
4. Itálie upraví všechny neprovedené platby podpory v rámci opatření uvedených v článku 2 podle tržních podmínek stanovených ve 190. a 213. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí, a to do dvou měsíců ode dne oznámení tohoto rozhodnutí.

Článek 4

1. Navrácení podpory poskytnuté v rámci opatření uvedených v článku 2 se provede s okamžitou platností a účinností.
2. Itálie zajistí, aby bylo toto rozhodnutí provedeno do čtyř měsíců ode dne oznámení tohoto rozhodnutí.

Článek 5

1. Do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí sdělí Itálie Komisi tyto informace:
 - a) podrobný popis opatření již přijatých a plánovaných k dosažení souladu s tímto rozhodnutím;
 - b) dokumenty prokazující, že příjemci bylo nařízeno, aby podporu vrátil;
 - c) dokumenty prokazující, že úpravy uvedené v čl. 3 odst. 4 tohoto rozhodnutí byly provedeny.
2. Itálie bude Komisi informovat o pokroku vnitrostátních opatření přijatých k provedení tohoto rozhodnutí až do doby úplného navrácení podpory poskytnuté na základě opatření uvedených v článku 2. Na prostou žádost Komise poskytne Itálie neprodleně informace o opatřeních již přijatých a plánovaných ke splnění tohoto rozhodnutí. Poskytne rovněž podrobné informace o výši podpory a úrocích z vymáhané podpory, které již příjemce navrátil.

⁽⁹¹⁾ Nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (EU) 2015/1589, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1).

⁽⁹²⁾ Nařízení Komise (ES) č. 271/2008 ze dne 30. ledna 2008, kterým se mění nařízení (ES) č. 794/2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 82, 25.3.2008, s. 1).

Článek 6

Toto rozhodnutí je určeno Italské republice.

V Bruselu dne 21. prosince 2017.

Za Komisi
Margrethe VESTAGER
členka Komise
